

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Kortlægning af sene skoledage 2022

Februar 2023

Kortlægning af sene skoledage 2022

Februar 2023

2023

ISBN nr. [xxx xxx xxx] (web udgave)

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Indhold

1	Indledning	4
2	Sammenfatning	6
3	Sene skoledage i indskolingen	8
4	Sene skoledage på mellemtrinnet.....	11
5	Sene skoledage i udskolingen	14
6	Udviklingen i sene skoledage fra 2020-2022.....	17
7	Skolernes brug af muligheder for at afkorte skoledagens længde	23
8	Skolebestyrelsens involvering i skolernes skema	34
9	Prioritering af midler til kvalitetsløft af understøttende undervisning	35
10	Metode og repræsentativitet	37

1 Indledning

Med folkeskolereformen fik elever på alle klassetrin en længere og mere afvekslende skoledag med øget undervisningstid samt nye og mere varierede undervisningsformer. Den længere skoledag skaber rum for nye elementer, der skal styrke elevernes læring og trivsel.

Med indførelsen af de længere og mere varierede skoledage fulgte også ændringer i antallet af vejledende undervisningstimer for størstedelen af folkeskolens fag, og eleverne blev sikret et minimum af undervisningstimer. Regler for minimumstal og regler om mindste varighed af undervisningstiden omfatter undervisningstimer i fagene dansk, matematik og historie, mens der er fastsat et vejledende time-tal for de øvrige fag. Undervisningstidens samlede varighed skal være mindst 1.110 timer i indskolingen i løbet af et skoleår, mindst 1.320 timer på mellemtrinnet i løbet af et skoleår og mindst 1.400 timer i udskolingen i løbet af et skoleår.

Undervisningstidens samlede varighed består af den fagopdelte undervisning, den understøttende undervisning og pauser. Inden for denne ramme er det op til skolerne og kommunerne at beslutte, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, herunder hvor mange og hvor lange skoledage eleverne skal have. Undervisningen bør dog foregå på hverdage mellem cirka kl. 8.00 og 16.00, undtagen i forbindelse med særlige arrangementer.

Ved folkeskolereformens implementering var det som udgangspunkt intentionen, at skoledagene ikke skulle vare til senere end kl. 14.00 i indskolingen, kl. 14.30 på mellemtrinnet og kl. 15.00 i udskolingen.

Muligheder for at afkorte skoledagens længde

Folkeskolelovens §§ 16 b og 16 d giver skolerne hjemmel til at afkorte skoledagens længde ved at konvertere dele af den understøttende undervisning med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen eller særlige talent- og turboforløb.

I skoleåret 2022/2023 er der, som i de to foregående skoleår, udvidede frihedsgrader, der gør det muligt at konvertere hele den understøttende undervisning til andre aktiviteter, der indebærer et tilsvarende personaleforbrug for skolen i undervisningen. De udvidede frihedsgrader blev indført som følge af Covid-19-pandemien med henblik på at forbedre skolernes mulighed for at håndtere faglige udfordringer i lyset af skolenedlukninger mv.

De udvidede frihedsgrader er besluttet i den politiske aftale om "forlængelse af visse udvidede frihedsgrader på folkeskoleområdet i skoleåret 2022/23 og mulighed for at anvende fjernundervisning i grundskolen" fra 11. marts 2022 og udmøntet i en efterfølgende ændring af folkeskoleloven (§ 16 e).

Den nye § 16 e adskiller sig således fra §§ 16 b og d ved, at skolerne har mulighed for at konvertere hele den understøttende undervisning, hvilket før ikke var muligt med hverken §§ 16 b eller d. En afkortning af undervisningstiden ved at reducere i den understøttende undervisning med enten §§ 16 b, 16 d eller 16 e forpligter altid kommunerne til at sikre, at de besparede ressourcer tilbageføres til de klasser, hvor undervisningstiden er afkortet.

Om undersøgelsen

Denne rapport præsenterer resultaterne fra den årlige kortlægning af sene skoledage i 1.-9. klasse på landets folkeskoler. Som i de forrige års undersøgelser kortlægger undersøgelsen sluttidspunktet for elevernes skoledage i uge 35.

Undersøgelsen kortlægger udbredelse af og årsager til, at skoledagene slutter senere end henholdsvis kl. 14.00 i indskoling, kl. 14.30 på mellemtrinnet og kl. 15.00 i udskoling. Denne del af kortlægningen omfatter alene den almindelige skemalagte undervisning i uge 35 i skoleåret 2022/2023.

Derudover afdækker undersøgelsen skolernes brug af mulighederne for at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin. I skoleåret 2022/2023 kan dette enten gøres ved at benytte folkeskolelovens §§ 16 b og 16 d eller ved at benytte de udvidede frihedsgrader i § 16 e. Dertil har skolerne svaret på spørgsmål om skolebestyrelsernes involvering i skemaerne og skolernes prioritering af midler til kvalitetsløft af den understøttende undervisning.

Resultaterne er baseret på spørgeskemabesvarelser fra **797 skoler** (67 procent af landets folkeskoler). Blandt disse skoler angiver cirka 99 procent, at skemaet for uge 35 i meget stor grad eller i stor grad afspejler en typisk skoleuge. Undersøgelsen er geografisk repræsentativ, og der indgår besvarelser fra 96 ud af landets 98 kommuner. Data er indsamlet af Styrelsen for It og Læring, og afrapporteringen er udarbejdet i et samarbejde mellem Styrelsen for It og Læring og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

2 Sammenfatning

I dette afsnit præsenteres de centrale resultater fra kortlægningen af sene skoledage i 2022. Sene skoledage forstås som skoledage, der slutter efter kl. 14.00 i indskolingen, efter kl. 14.30 på mellemtrinnet og efter kl. 15.00 i udskolingen.

Skoler med sene skoledage

Overordnet er andelen af skoler med sene skoledage faldet på tværs af alle klassetrin. Der er således en stor andel af landets folkeskolelever, der ikke har sene skoledage.

I 2022 har 7-10 procent af skolerne angivet, at de har mindst én klasse i indskolingen (1.-3. klasse), der undervises efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35. I 2021 gjorde det sig gældende for 10-12 procent af skolerne.

Tilsvarende er der sket et fald på mellemtrinnet (4.-6. klasse), hvor 40-57 procent af skolerne i år har angivet, at de har mindst én klasse, der undervises efter kl. 14.30, mens det gjaldt 53-64 procent af skolerne i 2021. Det største fald på mellemtrinnet ses for 4. klassetrin, hvor andelen af skoler, der underviser mindst én 4. klasse efter kl. 14.30, er faldet med 13 procentpoint.

For udskolingen (7.-9. klasse) har 32-34 procent af skolerne i år angivet, at mindst én af deres 7.-9. klasser har undervisning efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35. I 2021 var det 38-40 procent af skolerne.

De hyppigste årsager til, at eleverne får sent fri

I indskolingen er de typiske årsager til sene skoledage, at eleverne møder efter kl. 8.00 (41 procent), og at skemaerne tager højde for skolebus/transport (33 procent).

På mellemtrinnet skyldes det oftest, at eleverne kompenseres ved længere pauser (35 procent), at skolen har et fleksibelt skoleskema, hvor elevernes kompenseres med kortere skoledage på andre tidspunkter af året (32 procent), og til sidst skyldes det skematekniske årsager (32 procent).

I udskolingen får eleverne typisk senere fri, fordi skolen har et fleksibelt skoleskema, hvor eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre tidspunkter af året (34 procent), og derudover forklares det med skematekniske årsager (34 procent).

Muligheder for at afkorte skoledagens længde

Skolerne har i skoleåret 2022/2023 mulighed for at afkorte skoledagen ved hjælp af folkeskolelovens §§ 16 b og 16 d samt de udvidede frihedsgrader (§ 16 e). § 16 b kan anvendes i indskolingen eller ved konkret behov på mellemtrinnet eller i udskolingen for specialklasser eller specialskoler. § 16 d kan bruges på mellemtrinnet eller i udskolingen, mens de udvidede frihedsgrader kan anvendes på alle klassetrin.

I 2022 har 89 procent af skolerne afkortet skoledagens længde vha. §§ 16 b og 16 d og/eller de udvidede frihedsgrader. Det er på niveau med 2021, hvor 90 procent af skolerne anvendte en eller flere af de tre muligheder for at forkorte skoledagens længde. Som forrige år er der stor variation i, hvor stor en andel af den understøttende undervisning, skolerne afkorter ved hjælp af §§ 16 b, d og e.

Anvendelse af folkeskolelovens § 16 e (udvidede frihedsgrader)

Skolerne anvender i højere grad de udvidede frihedsgrader til at afkorte skoledagens længde i 2022 sammenlignet med 2021. I år har 49 procent af skolerne brugt de udvidede frihedsgrader mod 30 procent i 2021. Blandt disse 49 procent af skolerne, har over 80 procent anvendt frihedsgraderne på klasser på mellemtrinnet og i udskoling. Cirka 60 procent har anvendt frihedsgraden på klasser i indskolingen.

Anvendelse af folkeskolelovens § 16 b

Skolerne anvender i højere grad § 16 b til at afkorte skoledagens længde i 2022 sammenlignet med 2021. I år har 61 procent af skolerne anvendt § 16 b, mens 54 procent anvendte den i 2021. Blandt de skoler, der ikke anvender § 16 b, angiver halvdelen, at de i stedet har benyttet sig af de udvidede frihedsgrader til at afkorte skoledagens længde.

Anvendelse af folkeskolelovens § 16 d

§ 16 d bliver anvendt i cirka samme omfang i 2022 som i 2021. I år har 56 procent af skolerne benyttet bestemmelsen, mens den blev benyttet af 54 procent af skolerne i 2021. Det typiske antal understøttende undervisningstimer, som § 16 d anvendes til at afkorte med, er 61-80 timer over hele skoleåret.

Skolebestyrelsens involvering i skolernes skemaer

83 procent af skolerne angiver, at skolebestyrelsen har været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for skoleåret 2022/2023 i enten meget stort omfang, stort omfang eller mindre omfang. Det er en lidt større andel end i 2021, hvor det gjaldt 80 procent af skolerne.

Prioritering af midler til kvalitetsløft af understøttende undervisning

Med den politiske aftale "Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole" fra januar 2019 blev der tilført nye midler til et kvalitetsløft af den understøttende undervisning. I år angiver 90 procent af skolerne, at de har fået tilført midler til kvalitetsløft. Til sammenligning svarede 96 procent af skolerne det samme i skoleåret 2021/2022.

Størstedelen af skolerne (92 procent) bruger midlerne til to-voksenundervisning, hvilket er en stigning på 5 procentpoint fra 2021 til 2022. Derudover bruger skolerne i år typisk midlerne til holddannelse (57 procent), og til undervisning, der er tilpasset de enkelte elevers forskellige faglige udvikling (46 procent).

3 Sene skoledage i indskolingen

I dette kapitel udfoldes omfanget af og årsager til sene skoledage i indskolingen. Sene skoledage forstås som skoledage, hvor 1.-3. klassetrin har timer efter kl. 14.00.

3.1 10 procent af skolerne har sene skoledage i indskolingen

Kortlægningen viser, at 10 procent af de skoler, som har klasser i indskolingen, har mindst én klasse i indskolingen med undervisning efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35, jf. tabel 1.

Tabel 1 viser andelen af skoler med mindst én indskolingsklasse med timer efter kl. 14.00 (række 1) og andelen af skoler, der har mindst én indskolingsklasse, som har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 fordelt på de enkelte klassetrin (række 2-4). Såfremt en skole angiver, at fx én 1. klasse har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35, så er det ikke ensbetydende med, at det gælder for alle 1. klasser på den pågældende skole.

Tabel 1 | Andel af skoler med mindst én klasse med timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 fordelt på klassetrin.

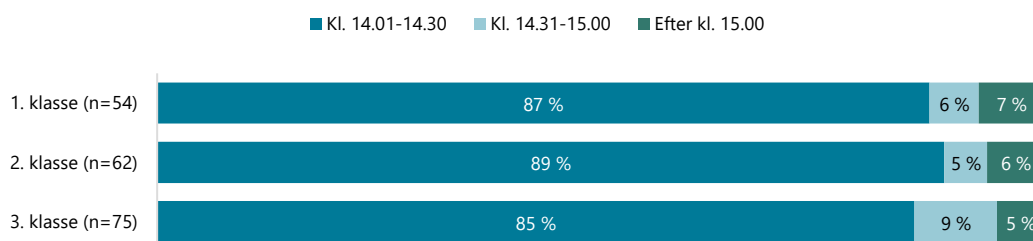
Klassetrin	Skoler med klasse(r) med timer efter kl. 14.00	Antal skoler i alt
Skoler med mindst én indskolingsklasse	76 skoler (10 %)	781 skoler
1. klasse	54 skoler (7 %)	778 skoler
2. klasse	62 skoler (8 %)	779 skoler
3. klasse	75 skoler (10 %)	780 skoler

Note: Spørgsmålet er stillet til skoler, der har angivet, at de har en 1., 2. og/eller 3. klasse (indskolingen).

3.2 Typisk slutter skoledagen senest kl. 14.30 i indskolingen

Figur 1 viser, hvornår de seneste skemalagte timer slutter på de skoler, som har angivet, at de har timer efter kl. 14.00 i indskolingen. Størstedelen af skolerne (85-89 procent) angiver, at de skemalagte timer senest slutter mellem kl. 14.01-14.30. Der er således et begrænset antal skoler, der angiver, at deres klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14.30.

Figur 1 | Sluttidspunkt for seneste skemalagte timer på skoler, som har timer efter kl. 14.00.

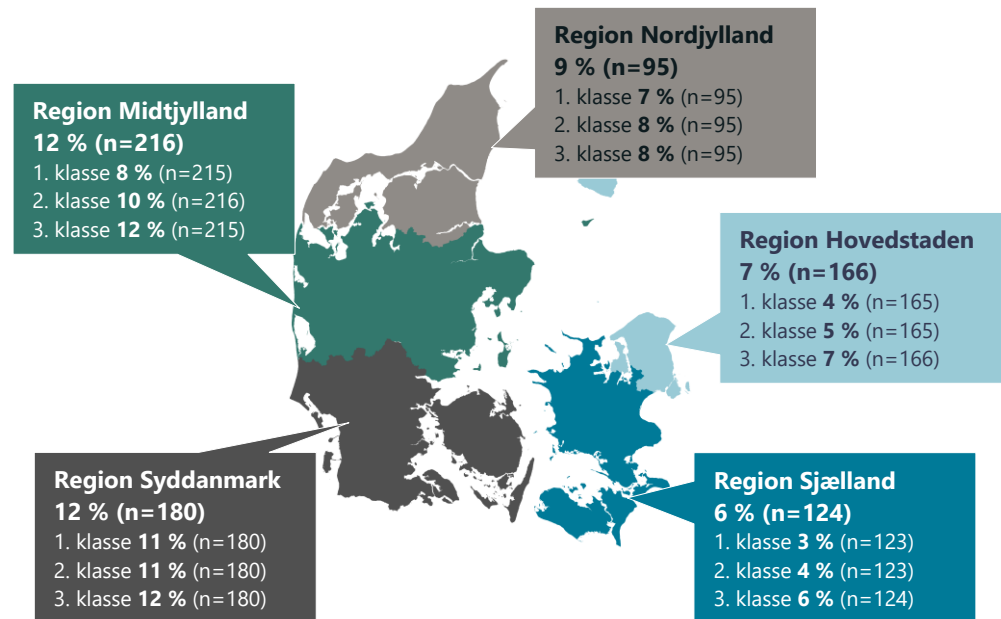
Note: Spørgsmålet er stillet til alle skoler, der har angivet, at en eller flere klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14.00 i uge 35. Decimtal er afrundet til nærmeste hele tal.

3.3 Region Midtjylland og Region Syddanmark har den største andel af skoler med timer efter kl. 14 i indskolingen

Når man opgør de sene skoledage i indskolingen på tværs af regionerne, ser man mindre regionale forskelle.

Figur 2 viser, at Region Midtjylland og Region Syddanmark overordnet set har den største andel af skoler med klasser i indskolingen, der har timer efter kl. 14.00 (12 procent). Omvendt har Region Sjælland samlet set den mindste andel af skoler med indskolingsklasser, der modtager undervisning efter kl. 14.00 (6 procent).

Figur 2 | Skoler med klasser i indskolingen, der har timer efter kl. 14.00 fordelt på regioner.

3.4 Mindre skoler har i højere grad undervisning efter kl. 14 sammenlignet med større skoler

Når man ser på skolernes størrelse, er der en tendens til, at de mindre skoler (skoler med 1-19 klasser) i højere grad har undervisning efter kl. 14.00 sammenlignet med de større skoler (skoler med 20 eller flere klasser), jf. figur 3. Kortlægningen af sene skoledage i 2021 viste samme tendens.

Figur 3 | Andel af skoler, der har klasser i indskolingen med timer efter kl. 14.00 fordelt på skolestørrelse (2022).

	Skoler med 1-9 klasser	Skoler med 10-19 klasser	Skoler med 20-29 klasser	Skoler med over 30 klasser
1. klasse	9 % (n=194)	9 % (n=268)	4 % (n=229)	2 % (n=87)
2. klasse	10 % (n=195)	10 % (n=268)	5 % (n=229)	5 % (n=87)
3. klasse	14 % (n=195)	11 % (n=268)	6 % (n=230)	6 % (n=87)

Note: Respondenterne svarer i spørgeskemaet på, hvor mange klasser deres skole har på hvert klassetrin. Dette er udgangspunktet for opgørelserne af skolestørrelse.

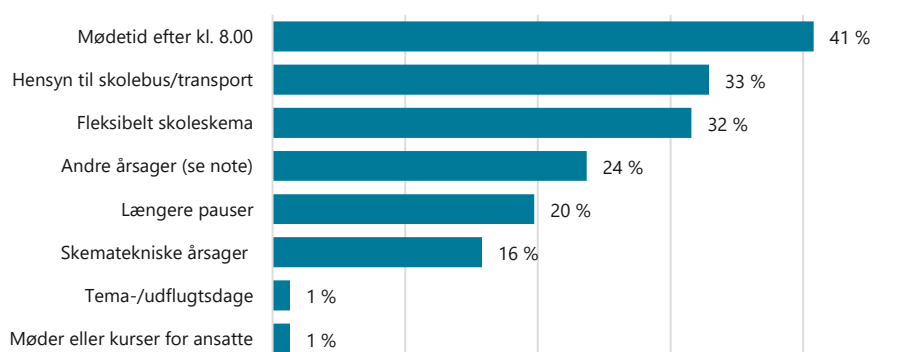
3.5 Sene skoledage i indskolingen skyldes oftest, at eleverne møder senere end kl. 8

Der kan være forskellige årsager til, at nogle skoler har klasser i indskolingen, som har undervisning efter kl. 14.00. De skoler, som har sene skoledage, er blevet bedt om at angive en eller flere årsager til, at de har indskolingselever, der har timer efter kl. 14.00.

Den hyppigste årsag til, at undervisningen slutter efter kl. 14.00, er, at eleverne møder senere end kl. 8.00 (41 procent), jf. figur 4.

En tredjedel af skolerne (33 procent) angiver, at skemaerne skal tage højde for skolebus/transport, mens 32 procent peger på et fleksibelt skoleskema som årsag til de sene skoledage. Det fleksible skoleskema betyder, at eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre tidspunkter af skoleåret.

Figur 4 | Årsager til, at nogle klasser i indskolingen har timer efter kl. 14.00.

N=76. Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at en eller flere klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14.00 i uge 35. "Andre årsager" inkluderer fx: "Heldagsskole" og "Aldersblandede klasser (3.-4. klasse sammenlagt)". Skolerne har haft mulighed for at angive flere svar.

4 Sene skoledage på mellemtrinnet

I dette kapitel udfoldes omfanget af og årsager til sene skoledage på mellemtrinnet. Sene skoledage forstås som skoledage, hvor 4.-6. klassetrin har timer efter kl. 14.30.

4.1 Over halvdelen af skolerne har sene skoledage på mellemtrinnet

Kortlægningen viser, at 59 procent af skolerne har mindst én klasse på mellemtrinnet, som har sene skoledage (undervisning efter kl. 14.30). 40 procent af skolerne har minimum én 4. klasse, som har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35. For 5. klassetrin gælder det for 55 procent af skolerne, og for 6. klassetrin gør det sig gældende for 57 procent af skolerne.

Tabel 2 viser andelen af skoler med mindst én klasse på mellemtrinnet med timer efter kl. 14.30 (række 1) og andelen af skoler, der har mindst én klasse på mellemtrinnet, som har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 fordelt på de enkelte klassetrin (række 2-4). Såfremt en skole angiver, at én 4. klasse modtager undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35, så er det ikke ensbetydende med, at det gælder for alle 4. klasser på den pågældende skole.

Tabel 2 | Andel af skoler med mindst én klasse med timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 fordelt på klassetrin.

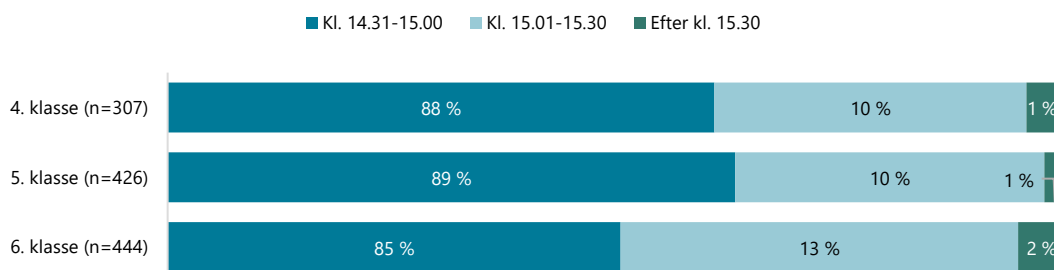
Klassetrin	Skoler med klasse(r) med timer efter kl. 14.30	Antal skoler i alt
Skoler med mindst én klasse på mellemtrinnet	460 skoler (59 %)	779 skoler
4. klasse	307 skoler (40 %)	775 skoler
5. klasse	426 skoler (55 %)	774 skoler
6. klasse	444 skoler (57 %)	773 skoler

Note: Spørgsmålet er stillet til skoler, der har angivet, at de har en 4., 5. og/eller 6. klasse (mellemtrinnet).

4.2 Typisk slutter skoledagen senest kl. 15 på mellemtrinnet

Figur 5 viser, hvornår de seneste skemalagte timer slutter på de skoler, som har angivet, at de har timer efter kl. 14.30 på mellemtrinnet.

Figur 5 | Sluttidspunkt for seneste skemalagte timer på skoler, som har timer efter kl. 14.30.

Note: Spørgsmålet er stillet til alle skoler, der har angivet, at en eller flere klasser på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30 i uge 35. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

85-89 procent af skolerne angiver, at en eller flere af deres klasser på mellemtrinnet senest har fri kl. 15.00. Typisk slutter de skemalagte timer således senest kl. 15.00. 10-13 procent af skolerne angiver, at deres klasser på mellemtrinnet senest har fri kl. 15.30, mens 1-2 procent af skolerne har klasser, der får

fri efter kl. 15.30. Det er således en mindre andel af skolerne, der har undervisning efter kl. 15.00 på mellemtrinnet.

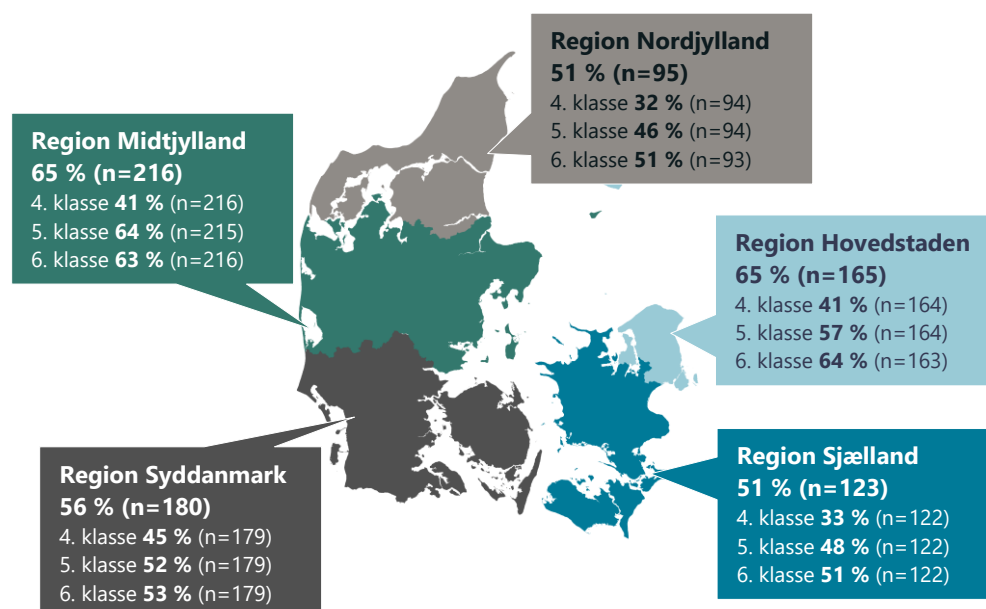
4.3 Region Midtjylland og Region Hovedstaden har den største andel af skoler med timer efter kl. 14.30 på mellemtrinnet

Kortlægningen viser, at der er mindre regionale forskelle i forhold til skoledagens sluttidspunkt på mellemtrinnet.

Figur 6 viser, at skoler med klasser på mellemtrinnet i Region Midtjylland og Region Hovedstaden i højere grad har undervisning efter kl. 14.30 (65 procent) sammenlignet med de øvrige regioner. I Region Nordjylland og Region Sjælland har skoler med klasser på mellemtrinnet i lavest grad timer efter kl. 14.30 (51 procent).

På tværs af regionerne har 4. klassetrin i lavere grad undervisning efter kl. 14.30 sammenlignet med 5. og 6. klassetrin.

Figur 6 | Skoler med klasser på mellemtrinnet, der har timer efter kl. 14.30 fordelt på regioner.

4.4 Skoledagens sluttidspunkt på mellemtrinnet varierer ikke væsentligt på tværs af små og store skoler

Når skoledagens sluttidspunkt opgøres på tværs af skolestørrelse, er der ikke væsentlig forskel på skolerne, jf. figur 7. Kortlægningen viser dog, at 6. klassetrin på større skoler (skoler med 30 eller flere klasser) i højere grad har undervisning efter kl. 14.30 sammenlignet med 6. klassetrin på mindre skoler (skoler med 1-9 klasser). Der er her tale om en forskel på 8 procentpoint.

Figur 7 | Andel af skoler, der har klasser på mellemtrinnet, som slutter efter kl. 14.30 fordelt på skolestørrelse (2022)

	Skoler med 1-9 klasser	Skoler med 10-19 klasser	Skoler med 20-29 klasser	Skoler med over 30 klasser
4. klasse	40 % (n=189)	39 % (n=269)	39 % (n=230)	44 % (n=87)
5. klasse	55 % (n=188)	55 % (n=269)	54 % (n=230)	59 % (n=87)
6. klasse	55 % (n=187)	56 % (n=269)	59 % (n=230)	63 % (n=87)

Note: Respondenterne svarer i spørgeskemaet på, hvor mange klasser deres skole har på hvert klassetrin. Dette er udgangspunktet for opgørelserne af skolestørrelse.

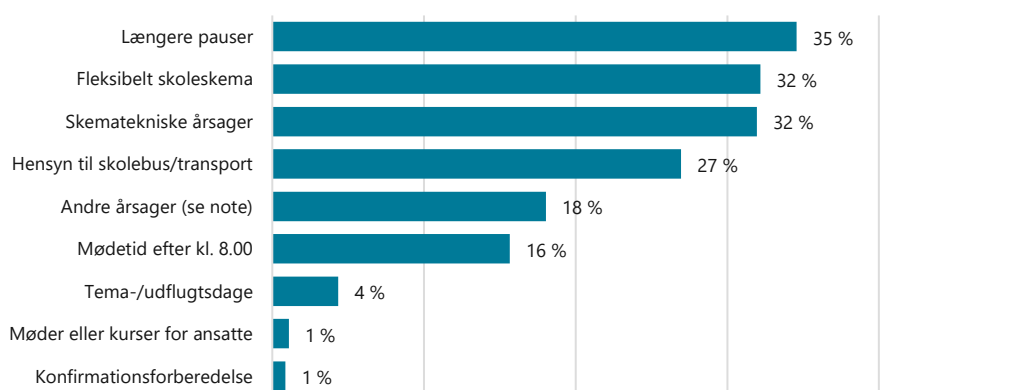
4.5 Timer efter kl. 14.30 på mellemtrinnet skyldes oftest, at eleverne bliver kompenseret ved længere pauser

Den hyppigste årsag til, at skoledagen slutter senere end kl. 14.30 på mellemtrinnet er, at eleverne bliver kompenseret ved længere pauser (35 procent), jf. figur 8.

Omkring hver tredje skole angiver, at de sene skoledage enten skyldes skematekniske årsager (32 procent), eller at skoleskemaet er fleksibelt (32 procent). Som nævnt tidligere, betyder et fleksibelt skoleskema, at eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre tidspunkter af skoleåret.

27 procent af skolerne angiver desuden, at undervisning på mellemtrinnet efter kl. 14.30 skyldes, at der tages hensyn til skolebus/transport.

Figur 8 | Årsager til, at nogle klasser på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30.

N=460.

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at en eller flere klasser på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30 i uge 35. "Andre årsager" inkluderer fx: "Overholdelse af minimumstimal for den årlige undervisningstid" og "Brug af understøttende undervisning". Skolerne har haft mulighed for at angive flere svar.

5 Sene skoledage i udskoling

I dette kapitel udfoldes omfanget af og årsager til sene skoledage i udskoling. Sene skoledage forstås som skoledage, hvor 7.-9. klassetrin har timer efter kl. 15.00.

5.1 38 procent af skolerne har sene skoledage i udskoling

Kortlægningen viser, at 38 procent af skolerne har mindst én klasse i udskoling, der har sene skoledage (timer efter kl. 15.00) i uge 35. På 7. klassetrin har 32 procent af skolerne klasser med timer efter kl. 15.00, mens det gælder for 34 procent på 8. og 9. klassetrin.

Tabel 3 viser andelen af skoler med mindst én udskolingsklasse med timer efter kl. 15.00 (række 1) og andelen af skoler, der har mindst én udskolingsklasse, som har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 fordelt på de enkelte klassetrin (række 2-4). Hvis en skole fx angiver, at 7. klasse har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35, er det ikke ensbetydende med, at det gælder for alle 7. klasser på den pågældende skole.

Tabel 3 | Andel af skoler med mindst én klasse med timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 fordelt på klassetrin.

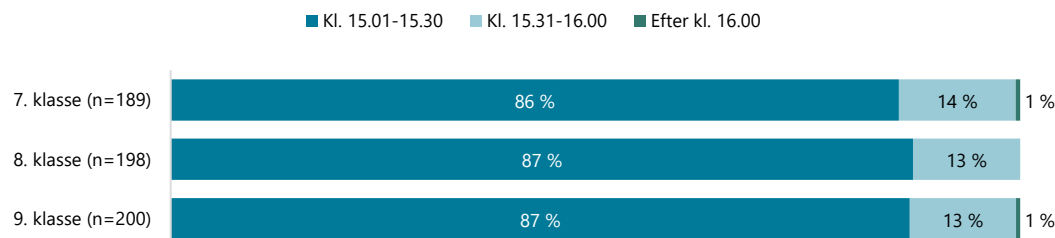
Klassetrin	Skoler med klasse(r) med timer efter kl. 15.00	Antal skoler i alt
Skoler med mindst én udskolingsklasse	224 skoler (38 %)	591 skoler
7. klasse	189 skoler (32 %)	590 skoler
8. klasse	198 skoler (34 %)	585 skoler
9. klasse	200 skoler (34 %)	582 skoler

Note: Spørgsmålet er stillet til skoler, der har angivet, at de har en 7., 8. og/eller 9. klasse (udskoling).

5.2 Typisk slutter skoledagen i udskolingsklasser senest kl. 15.30

Figur 9 viser, hvornår de seneste skemalagte timer slutter på skoler, der har undervisning efter kl. 15.00 i udskoling. Størstedelen af skolerne angiver, at undervisningen slutter senest kl. 15.30 (86-87 procent).

Figur 9 | Sluttidspunkt for seneste skemalagte timer på skoler, som har timer efter kl. 15.00.

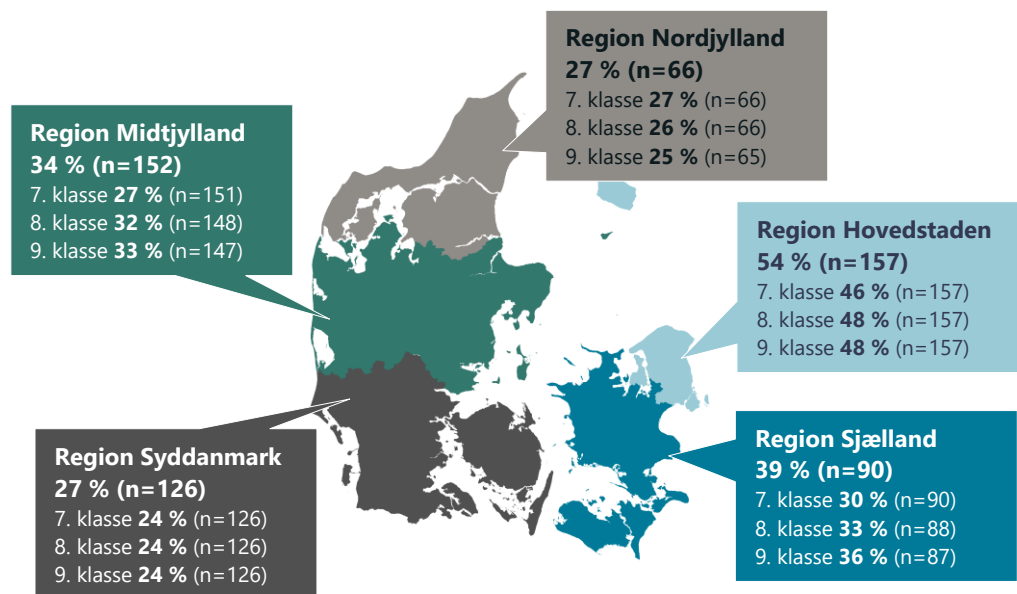
Note: Spørgsmålet er stillet til alle skoler, der har angivet, at en eller flere klasser i udskoling har undervisning efter kl. 15.00 i uge 35. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

5.3 Region Hovedstaden har den største andel af skoler med timer efter kl. 15 i udskolingen

Kortlægningen viser, at der er regionale forskelle, når det kommer til sene skoledage i udskolingen, jf. figur 10. Region Hovedstaden skiller sig ud sammenlignet med de øvrige regioner, idet der er en større andel af skolerne i hovedstaden, som har udskolingsklasser med timer efter kl. 15.00. Dette gjorde sig også gældende i kortlægningen af sene skoledage i 2021 (ikke vist i figur).

Figur 10 viser, at 54 procent af skolerne i Region Hovedstaden har en eller flere klasser i udskolingen, der har timer efter kl. 15.00. Region Syddanmark er den region med den laveste andel af skoler (27 procent), der har timer for en eller flere klasser i udskolingen efter kl. 15.00.

Figur 10 | Skoler med klasser i udskolingen, der har timer efter kl. 15.00 fordelt på regioner.

5.4 Større skoler har oftere klasser i udskolingen med timer efter kl. 15

Kortlægningen viser, at større skoler i højere grad har klasser i udskolingen med timer efter kl. 15.00 sammenlignet med mindre skoler.

Som det fremgår af figur 11 nedenfor, har skoler med over 30 klasser den største andel af klasser med timer efter kl. 15.00 (40-49 procent). På de mindre skoler med 1-19 klasser gælder dette for 20-27 procent.

Figur 11 | Andel af skoler, der har klasser i udskolingen, som har timer efter kl. 15.00 fordelt på skolestørrelse (2022).

	Skoler med 1-9 klasser	Skoler med 10-19 klasser	Skoler med 20-29 klasser	Skoler med over 30 klasser
7. klasse	27 % (n=37)	25 % (n=235)	37 % (n=231)	40 % (n=87)
8. klasse	21 % (n=33)	25 % (n=235)	39 % (n=231)	49 % (n=86)
9. klasse	20 % (n=30)	26 % (n=235)	40 % (n=231)	48 % (n=86)

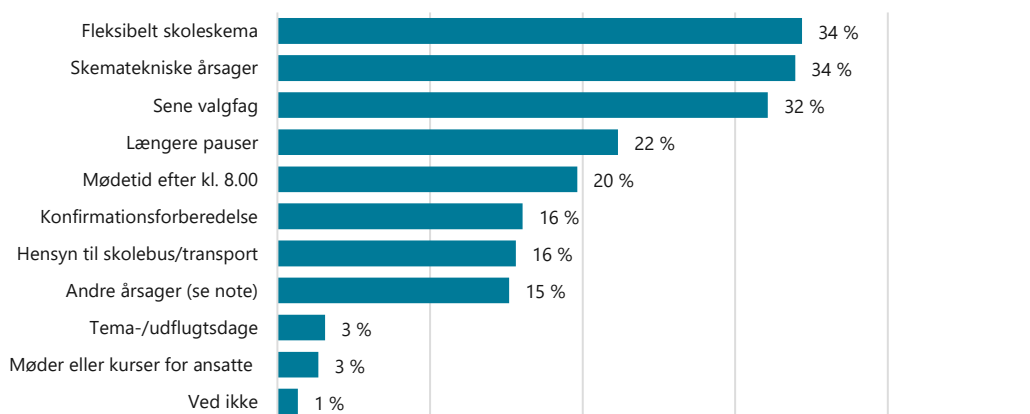
Note: Respondenterne svarer i spørgeskemaet på, hvor mange klasser deres skole har på hvert klassetrin. Dette er udgangspunktet for opgørelserne af skolestørrelse.

5.5 Sene skoledage i udskolingen skyldes typisk et fleksibelt skoleskema og skemateknik

Skoler, der har klasser i udskolingen med timer efter kl. 15.00, angiver hyppigst, at de sene skoledage skyldes et fleksibelt skoleskema (34 procent), skematekniske årsager (34 procent), og at valgfag er placeret sent på skoledagen (32 procent), jf. figur 12. Disse tre årsager var også de mest hyppige for udskolingen i kortlægningen fra 2021.

Derudover peger skolerne også på, at de sene skoledage skyldes, at eleverne bliver kompenseret ved længere pauser (22 procent) eller møder efter kl. 8.00 (20 procent).

Figur 12 | Årsager til, at nogle klasser i udskolingen har timer efter kl. 15.00.

N=224.

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at en eller flere klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15.00 i uge 35. "Andre årsager" inkluderer fx: "Heldagsskole" og "Overholdelse af de lovbestemte antal minimumstimer". Det har været muligt at angive flere svar.

6 Udviklingen i sene skoledage fra 2020-2022

6.1 Udvikling i indskolingen fra 2020-2022

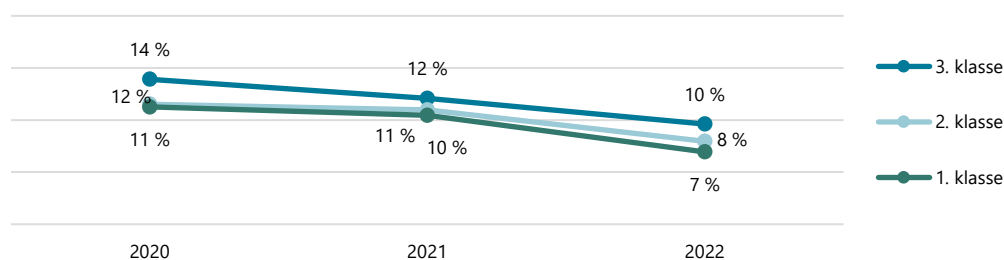
I dette afsnit sammenlignes udviklingen i sluttidspunktet for indskolingernes skoledage over tid (2020-2022). Sammenligningen bygger på data fra de foregående års kortlægninger af sene skoledage.

6.1.1 Andelen af skoler, som har sene skoledage i indskolingen, er faldet i forhold til tidligere år

Som det fremgår af figur 13, er der fra 2020-2022 sket et fald i andelen af skoler med indskolingsklasser, der har timer efter kl. 14.00.

I 2022 angiver 7-10 procent af skolerne, at de har mindst én klasse på tværs af indskolingens klassetrin, der har timer efter kl. 14.00 i uge 35. Det samme gjaldt for 10-12 procent i 2021 og 11-14 procent i 2020.

Figur 13 | Skoler med klasser i indskolingen, der har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 (2020-2022).

N i 2022: 778 for 1. klasse, 779 for 2. klasse og 780 for 3. klasse. N i 2021: 822 for 1. klasse, 821 for 2. klasse og 820 for 3. klasse. N i 2020: 799 for 1. klasse, 799 for 2. klasse og 798 for 3. klasse. Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at de har hhv. 1., 2. og/eller 3. klasser. I 2020 blev kortlægningen foretaget i uge 43.

6.1.2 Typisk slutter skoledagen fortsat senest kl. 14.30 i indskolingen

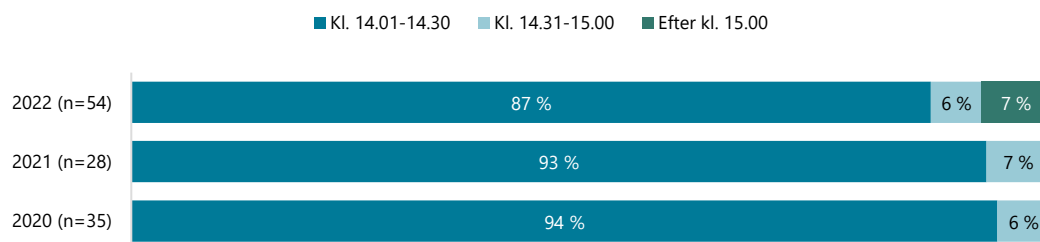
Samlet set viser resultaterne, at de klasser, som har timer efter kl. 14.00 i indskolingen, typisk senest har fri kl. 14.30.

Figur 14, 15 og 16 viser det seneste sluttidspunkt for skoledagen for henholdsvis 1., 2. og 3. klassetrin på skoler, der har indskolingsklasser med timer efter kl. 14.00 i perioden 2020-2022.

Som det fremgår af figur 14, er andelen af skoler med klasser på 1. klassetrin, der har timer efter kl. 15.00, steget i 2022 sammenlignet med de forrige år. I både 2020 og 2021 var der ingen skoler (0 procent), der havde 1. klasser med timer efter kl. 15.00, mens dette tal i 2022 er steget til 7 procent.

Samtidig angiver en mindre andel af skolerne i 2022 (87 procent), at skoledagen slutter senest kl. 14.30 for 1. klassetrin sammenlignet med i 2021 (93 procent).

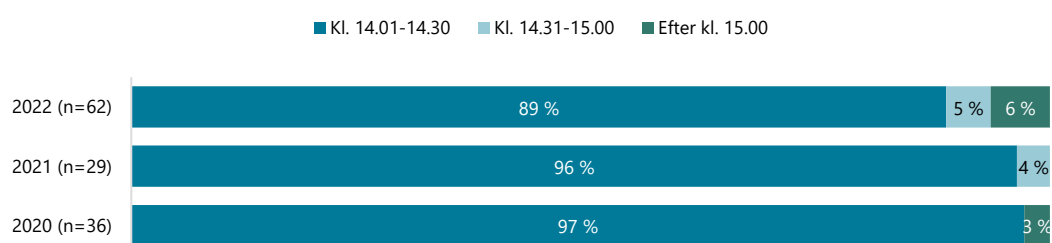
Figur 14 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 1. klassetrin har timer efter kl. 14.00 (2020-2022).

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 1. klasser, som har timer efter kl. 14.00, kun stillet til et udvalgt snit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Figur 15 viser, at blandt de skoler, som har 2. klasser med timer efter kl. 14.00, slutter skoledagen i 2022 typisk senest kl. 14.30 for 2. klassetrin (89 procent). Det er et fald på 7 procentpoint fra 2021 til 2022. Samtidig viser figuren, at blandt de skoler, som har 2. klasser med timer efter kl. 14.00, er der en større andel, der har fri efter kl. 14.30 i 2022 sammenlignet med 2020 og 2021.

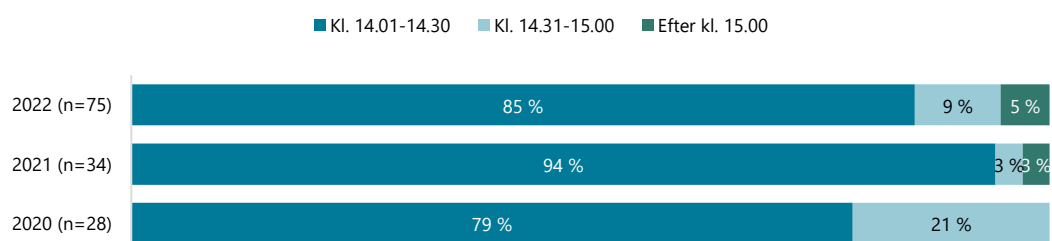
Figur 15 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 2. klassetrin har timer efter kl. 14.00 (2020-2022).

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 2. klasser, som har timer efter kl. 14.00, kun stillet til et udvalgt snit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Figur 16 viser, at blandt de skoler, som har 3. klasser med timer efter kl. 14.00, slutter skoledagen i 2022 typisk senest kl. 14.30 for 3. klassetrin (85 procent). Det svarer til et fald på 9 procentpoint fra 2021 til 2022, men er tættere på niveauet for 2020. Samtidig viser figuren, at blandt de skoler, som har 3. klasser med timer efter kl. 14.00, er der i 2022 en større andel, der har fri efter kl. 14.30 sammenlignet med 2021.

Figur 16 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 3. klassetrin har timer efter kl. 14.00 (2020-2022).

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 3. klasser, som har timer efter kl. 14.00, kun stillet til et udvalgt snit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

6.2 Udvikling på mellemtrinnet fra 2020-2022

I dette afsnit sammenlignes udviklingen i sluttidspunktet for mellemtrinnenes skoledage over tid (2020-2022). Sammenligningen bygger på data fra de foregående års kortlægninger af sene skoledage.

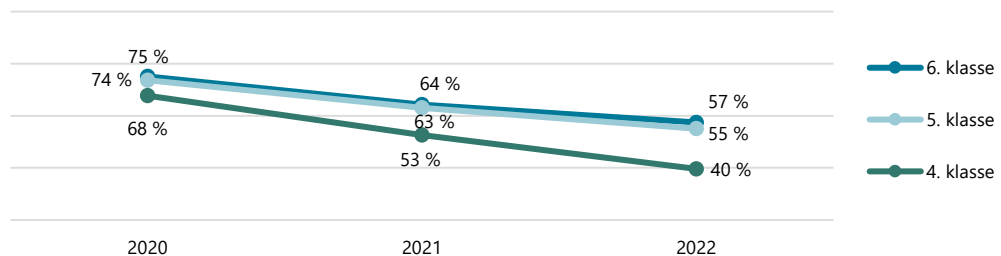
6.2.1 Andelen af skoler med sene skoledage på mellemtrinnet er faldende over tid

Figur 17 viser udviklingen i andelen af skoler, der har klasser på mellemtrinnet med timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35.

Som det fremgår af figuren, er der på tværs af alle tre klassetrin en faldende tendens i andelen af skoler med sene skoledage på mellemtrinnet.

Det største fald ses for 4. klassetrin, hvor 68 procent af skolerne i 2020 og 53 procent af skolerne i 2021 angav, at de havde mindst én 4. klasse, der havde timer efter kl. 14.30. I 2022 gælder dette for 40 procent af skolerne. Det svarer til et fald på 28 procentpoint fra 2020 til 2022.

Figur 17 | Skoler med klasser på mellemtrinnet, der har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 (2020-2022).

N i 2022: 775 for 4. klasse, 774 for 5. klasse og 773 for 6. klasse. N i 2021: 819 for 4. klasse, 820 for 5. klasse og 821 for 6. klasse. N i 2020: 799 for 4. klasse, 797 for 5. klasse og 795 for 6. klasse. Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at de har hhv. 4., 5. og/eller 6. klasser. I 2020 blev kortlægningen foretaget i uge 43.

6.2.2 For en større andel af skoler med sene skoledage på mellemtrinnet, slutter skoledagen senest kl. 14.45 sammenlignet med i 2020 og 2021

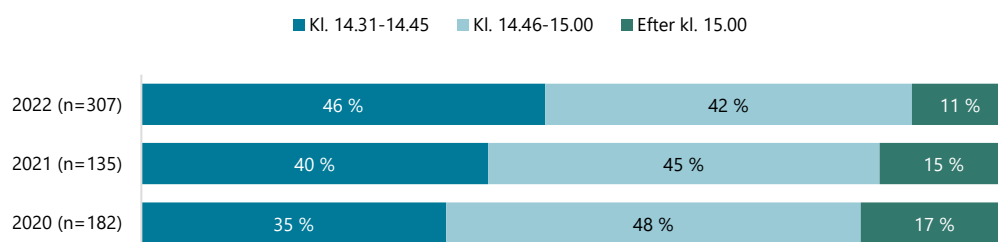
Samlet set viser resultaterne, at på tværs af 4.-6. klassetrin på skoler med sene skoledage på mellemtrinnet slutter skoledagen i 2022 i højere grad end tidligere år senest kl. 14.45.

Figur 18, 19 og 20 viser det seneste sluttidspunkt for skoledagen for henholdsvis 4., 5. og 6. klassetrin på skoler, der har klasser med timer efter kl. 14.30 i perioden 2020-2022.

Som det fremgår af figur 18, angav henholdsvis 17 procent af skolerne i 2020 og 15 procent af skolerne i 2021, at 4. klassetrin havde fri efter kl. 15.00. I 2022 angiver 11 procent af skolerne, at 4. klassetrin har fri efter kl. 15.00. Det svarer til et fald på 6 procentpoint fra 2020 til 2022. Det betyder, at der er en mindre andel af skoler, der angiver, at 4. klassetrin har fri efter kl. 15.00 sammenlignet med tidligere.

Omvendt angiver en større andel af skolerne i 2022 (46 procent), at skoledagen for 4. klassetrin slutter senest kl. 14.45 sammenlignet med i 2020 (35 procent) og 2021 (40 procent). Det betyder, at der er en større andel af skoler, der angiver, at 4. klassetrin har fri senest kl. 14.45 sammenlignet med tidligere.

Figur 18 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 4. klassetrin har timer efter kl. 14.30 (2020-2022).

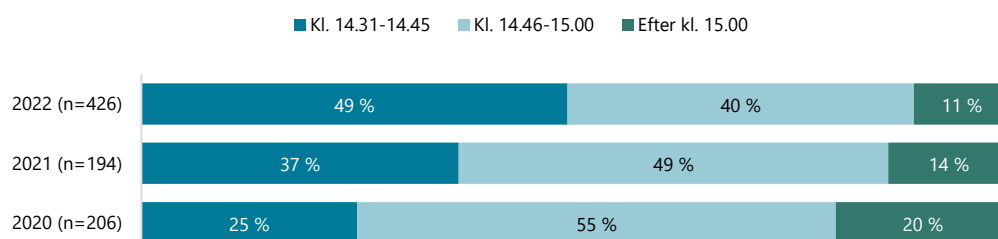

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 4. klasser, som har timer efter kl. 14.30, kun stillet til et udsnit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.30. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.30. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Figur 19 viser, at 20 procent af skolerne i 2020 angav, at 5. klassetrin havde fri efter kl. 15.00. I 2022 angiver 11 procent af skolerne, at 5. klassetrin har fri efter kl. 15.00. Det svarer næsten til en halvering i andelen af skoler, der underviser 5. klassetrin efter kl. 15.00, i perioden 2020-2022. Det betyder, at der er en mindre andel af skoler, der angiver, at 5. klassetrin har fri efter kl. 15.00 sammenlignet med tidligere.

Samtidig er andelen af skoler, der angiver, at skoledagen for 5. klassetrin slutter senest kl. 14.45 steget fra 25 procent i 2020 til 49 procent i 2022, hvilket næsten svarer til en fordobling. Det betyder, at der er en større andel af skoler, der angiver, at 5. klassetrin har fri senest kl. 14.45 sammenlignet med tidligere.

Figur 19 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 5. klassetrin har timer efter kl. 14.30 (2020-2022).

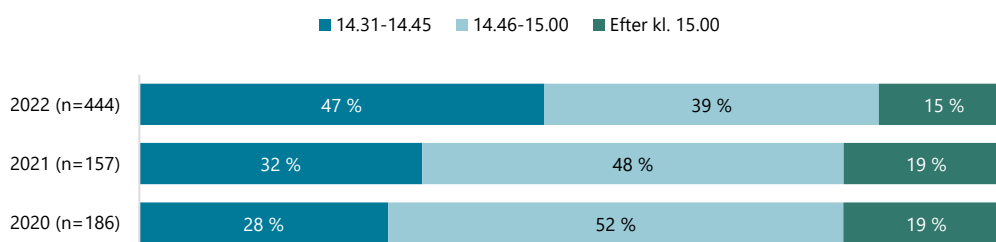

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 5. klasser, som har timer efter kl. 14.30, kun stillet til et udsnit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.30. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.30. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Figur 20 viser, at 19 procent af skolerne i både 2020 og 2021 angav, at 6. klassetrin havde fri efter kl. 15.00. I 2022 angiver 15 procent af skolerne, at 6. klassetrin har fri efter kl. 15.00. Det svarer til et fald på 4 procentpoint i perioden 2020-2022.

Omvendt er andelen af skoler, der angiver, at skoledagen for 6. klassetrin slutter senest kl. 14.45 steget fra henholdsvis 28 procent i 2020 og 32 procent i 2021 til 47 procent i 2022. Der er således en større andel af skoler, der angiver, at 6. klassetrin har fri senest kl. 14.45 sammenlignet med tidligere.

Figur 20 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 6. klassetrin har timer efter kl. 14.30 (2020-2022).

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 6. klasser, som har timer efter kl. 14.30, kun stillet til et udsnit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.30. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.30. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

6.3 Udvikling i udskoling fra 2020-2022

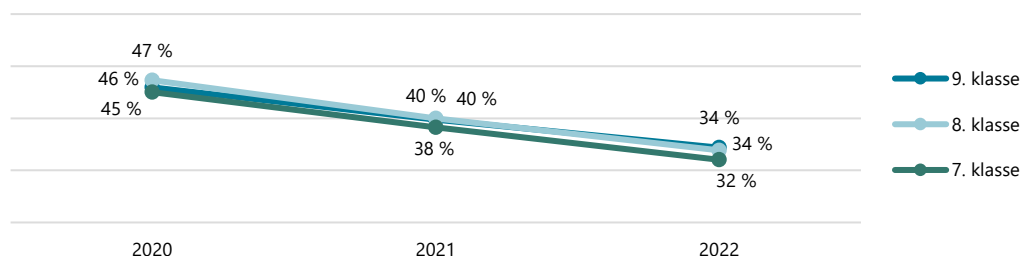
I dette afsnit sammenlignes udviklingen i sluttidspunktet for udskolingernes skoledage over tid (2020-2022). Sammenligningen bygger på data fra de foregående års kortlægninger af sene skoledage.

6.3.1 Der er en faldende andel af skoler med sene skoledage i udskoling

Figur 21 viser udviklingen i andelen af skoler med klasser i udskoling, der har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35.

Som det fremgår af figuren, er andelen af skoler, der underviser udskolingsklasser efter kl. 15.00, faldet fra 2020-2022 på tværs af alle tre klassetrin. Eksempelvis er andelen af skoler, hvor 9. klassetrin har timer efter kl. 15.00, faldet fra 46 procent i 2020 til 34 procent i 2022. Det svarer til et fald på 12 procentpoint.

Figur 21 | Skoler med klasser i udskoling, der har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 (2020-2022).

N i 2022: 590 for 7. klasse, 585 for 8. klasse og 582 for 9. klasse. N i 2021: 625 for 7. klasse, 620 for 8. klasse og 617 for 9. klasse. N i 2020: 602 for 7. klasse, 594 for 8. klasse og 590 for 9. klasse. Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, der har angivet, at de har hhv. 7., 8. og/eller 9. klasser. I 2020 blev kortlægningen foretaget i uge 43.

6.3.2 Skoledagen slutter fortsat typisk senest kl. 15.30 i udskoling

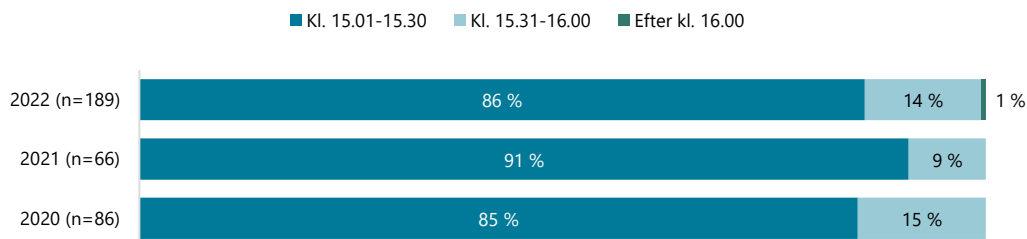
Samlet set viser resultaterne, at for en større andel af skoler med sene skoledage på 8. klassetrin, slutter undervisningen senest kl. 15.30 sammenlignet med i 2021. For en mindre andel af skoler med sene skoledage på 7. og 9. klassetrin, slutter undervisningen senest kl. 15.30 sammenlignet med i 2021.

Figurene 22, 23 og 24 viser skoledagens sluttidspunkt på skoler, hvor henholdsvis 7., 8. og 9. klassetrin har timer efter kl. 15.00.

Som det fremgår af figurerne 22-24, er det blandt skoler, der har undervisning på 7.-9. klassetrin efter kl. 15.00, fortsat mest typisk, at skoledagen slutter senest kl. 15.30 (86-87 procent).

Jf. figur 22, er der for 7. klassetrin i år en mindre andel af skolerne (86 procent), der angiver, at skoledagen slutter senest kl. 15.30 sammenlignet med i 2021 (91 procent). Det svarer til et fald på 5 procentpoint, men er på niveau med 2020.

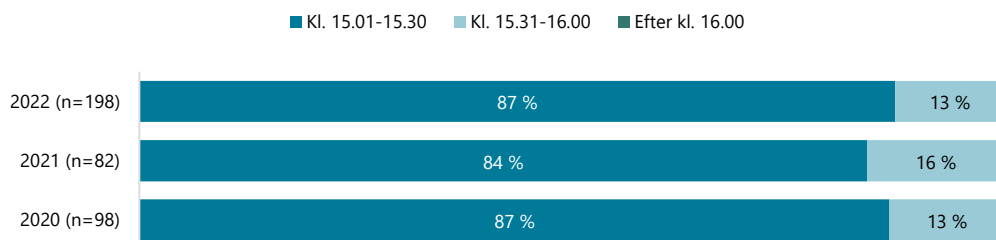
Figur 22 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 7. klassetrin har timer efter kl. 15.00 (2020-2022).

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 7. klasser, som har timer efter kl. 15.00, kun stillet til et udsnit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 15.00. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 15.00. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

For 8. klassetrin er der i 2022 en større andel af skoler (87 procent), der angiver, at deres elever har fri senest kl. 15.30 sammenlignet med forrige år (84 procent), jf. figur 23. Der er her tale om en stigning på 3 procentpoint fra 2021 til 2022, men er det samme som i 2020.

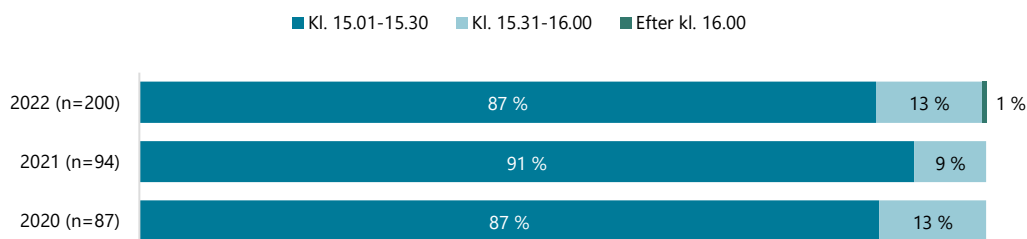
Figur 23 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 8. klassetrin har timer efter kl. 15.00 (2020-2022).

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 8. klasser, som har timer efter kl. 15.00, kun stillet til et udsnit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 15.00. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 15.00. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Jf. figur 24, er der for 9. klassetrin en mindre andel af skolerne (87 procent), der angiver, at skoledagen slutter senest kl. 15.30 sammenlignet med i 2021 (91 procent). Det svarer til et fald på 4 procentpoint fra 2021 til 2022, men er det samme som i 2020.

Figur 24 | Sluttidspunkt på skoler, hvor 9. klassetrin har timer efter kl. 15.00 (2020-2022).

Note: I undersøgelsen fra 2020-2021 er spørgsmålet om sluttidspunkt for 9. klasser, som har timer efter kl. 15.00, kun stillet til et udsnit af de skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 15.00. I 2022 er spørgsmålet stillet til alle skoler, som har angivet, at det pågældende klassetrin har timer efter kl. 15.00. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

7 Skolernes brug af muligheder for at afkorte skoledagens længde

7.1 De tre muligheder for at afkorte skoledagens længde i skoleåret 2022/2023

Folkeskoler kan afkorte skoledagens længde ved at konvertere understøttende undervisning til andre aktiviteter, der indebærer et tilsvarende personaleforbrug for skolen i undervisningen. Det kan i skoleåret 2022/2023 gøres med afsæt i nedenstående regler (se også boks 1):

1. Udvidede frihedsgrader, der kan anvendes på alle klassesetrin (folkeskolelovens § 16 e).
2. Folkeskolelovens § 16 b, der kan anvendes i indskolingen eller ved konkret behov på mellemtrinnet eller i udskolingen for specialklasser eller specialskoler.
3. Folkeskolelovens § 16 d, der kan bruges på mellemtrinnet eller i udskolingen.

De følgende tre afsnit (afsnit 7.2-7.4) handler om omfanget af og årsagerne til skolernes brug af ovenstående tre muligheder.

Kortlægningen viser, at alle ovennævnte muligheder blev brugt i skoleåret 2022/2023.

De deltagende skoler er indledningsvist blevet spurgt til, hvorvidt de har afkortet skoledagen ved at konvertere understøttende undervisning til andre aktiviteter, der indebærer et tilsvarende personaleforbrug for skolen i undervisningen.

Der er i alt 694 skoler, der har angivet, at de har afkortet skoledagens længde ved hjælp af mindst én af de tre muligheder (§§ 16 b, 16 d og 16 e) i skoleåret 2022/2023. Det svarer til 89 procent af de deltagende skoler, hvilket er en lidt mindre andel end i forrige skoleår, hvor 90 procent af skolerne havde afkortet skoledagens længde ved hjælp af mindst én af de tre muligheder.

Blandt de skoler, der har afkortet skoledagen, indgår 20 skoler (3 procent af de deltagende skoler) fra Holbæk Kommune og Esbjerg Kommune. Skolerne i de to kommuner er fritaget fra hovedparten af den statslige og kommunale regulering på folkeskoleområdet i forbindelse med Lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet.

I boks 1 fremgår den fulde tekst fra de relevante bestemmelser i folkeskoleloven.

BOKS 1 | OVERSIGT OVER RELEVANTE BESTEMMELSER I FOLKESKOLELOVEN

§ 16 b: Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden i børnehaveklassen og på 1.-3. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 1, i op til 1 skoleår med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for en klasse ved hjælp af ekstra personale i klassen. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom.

§ 16 d: Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindste varighed af undervisningstiden på 4.-9. klassetrin, jf. § 14 b, stk. 1, nr. 2 og 3, med henblik på tilrettelæggelse af andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen. Undervisningstiden kan afkortes med op til 2 ugentlige undervisningstimer. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom. § 16 b, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 16 e: Kommunalbestyrelsen kan, for så vidt angår den understøttende undervisning, godkende at fravige reglerne om en mindstevarighed af undervisningstiden på alle klassetrin i skoleåret 2022/23, jf. § 14 b, stk. 1, og § 16 a, med henblik på tilrettelæggelse af andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen, hvis skolens leder vurderer, at det er den rigtige løsning for at sikre klassens faglige udvikling. Skolens leder kan efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelsen ansøge kommunalbestyrelsen herom.

Kilde: [Folkeskoleloven \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk)

Folkeskolelovens § 16 e adskiller sig fra §§ 16 b og d ved, at skolerne har mulighed for at konvertere hele den understøttende undervisning, hvilket inden Covid-19-pandemien ikke var muligt med hverken §§ 16 b eller d. En afkortning af undervisningstiden ved at reducere i den understøttende undervisning med enten §§ 16 b, 16 d eller 16 e forpligter altid kommunerne til at sikre, at de besparede ressourcer tilbageføres til de klasser, hvor undervisningstiden er afkortet.

7.2 Skolernes anvendelse af de udvidede frihedsgrader (§ 16 e)

Det følgende afsnit omhandler skolernes anvendelse af de udvidede frihedsgrader (§ 16 e). Frihedsgraderne giver skolerne mulighed for at afkorte skoledagen ved at konvertere understøttende undervisning til andre aktiviteter, der indebærer et tilsvarende personaleforbrug for skolen i undervisningen. Særligt for de udvidede frihedsgrader er, at hjemlen kan anvendes på alle klassetrin.

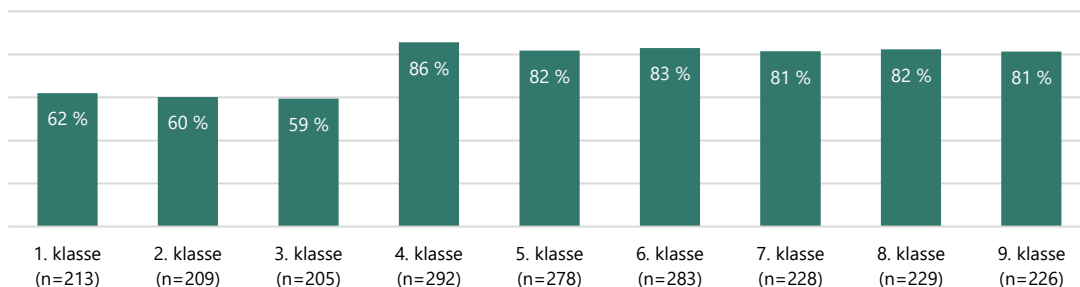
De udvidede frihedsgrader blev indført i kølvandet på skolenedlukninger i forbindelse med Covid-19-pandemien og har været gældende i de seneste to skoleår (2020/2021 og 2021/2022). Som nævnt tidligere, har aftalepartierne i 2022 vedtaget, at de udvidede frihedsgrader også gælder for skoleåret 2022/2023.

I skoleåret 2021/2022 angav 30 procent af skolerne (254 skoler), at de havde afkortet skoledagens længde med hjemmel i de udvidede frihedsgrader. I indeværende skoleår 2022/2023 gælder det for 49 procent af skolerne (350 skoler), hvilket svarer til en stigning på 19 procentpoint.

7.2.1 Skolerne anvender i større grad de udvidede frihedsgrader på mellemtrinnet og i udskolingens sammenlignet med i indskoling

Figur 25 viser på hvilke klassetrin, skolerne har anvendt de udvidede frihedsgrader. Blandt de skoler, der anvender de udvidede frihedsgrader til at afkorte skoledagens længde, anvender over 80 procent af skolerne denne hjemmel på klasser på mellemtrinnet og i udskoling. Omkring 60 procent af de skoler, der anvender de udvidede frihedsgrader, anvender hjemlen til at afkorte skoledagen for klasser i indskoling.

Figur 25 | Klassetrin, som de udvidede frihedsgrader er brugt på (blandt skoler som har angivet, at de har brugt de udvidede frihedsgrader) (2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de 350 skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i de udvidede frihedsgrader. Bemærk, at det for 22 skoler ikke er angivet, hvilket klassetrin hjemlen er benyttet på. Disse skoler fremgår ikke af figuren.

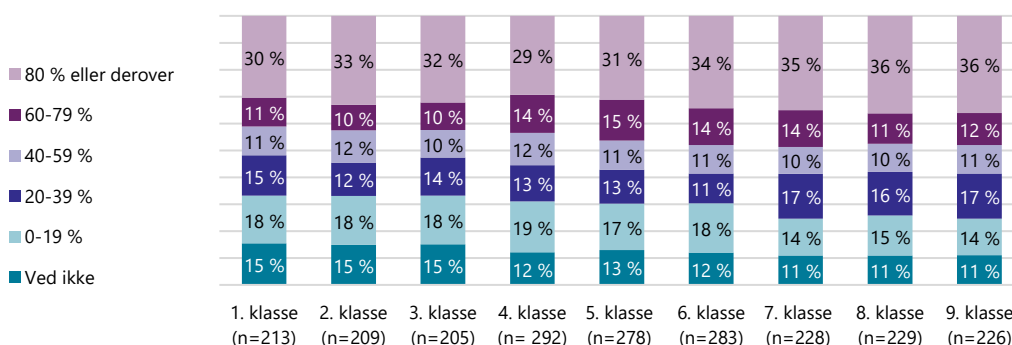
7.2.2 En tredjedel af skolerne afkorter minimum 80 procent af den understøttende undervisning vha. de udvidede frihedsgrader

Figur 26 viser, hvor stor en andel af den understøttende undervisning, skolerne afkorter ved at anvende de udvidede frihedsgrader, fordelt på klassetrin.

Der er variation i, hvor stor en andel af den understøttende undervisning, skolerne afkorter ved hjælp af de udvidede frihedsgrader inden for hvert klassetrin. Cirka en tredjedel af skolerne anvender de udvidede frihedsgrader til at afkorte 80 procent eller mere af den understøttende undervisning, mens mindre end en femtedel af skolerne afkorter den understøttende undervisning med 0-19 procent, jf. figur 26.

Figuren viser, at der *på tværs af klassetrin* er begrænset variation i, hvor meget den understøttende undervisning afkortes. Skolerne afkorter således nogenlunde den samme andel af den understøttende undervisning på tværs af 1.-9. klassetrin.

Figur 26 | Andel af den understøttende undervisning, som afkortes vha. de udvidede frihedsgrader i skoleåret 2022/2023.

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde vha. de udvidede frihedsgrader. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

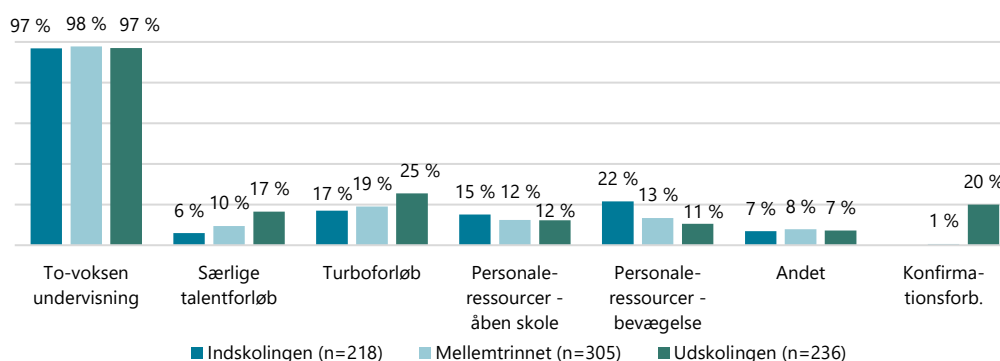
7.2.3 Over 95 procent af de skoler, der afkorter skoledagen ved hjælp af de udvidede frihedsgrader, anvender den konverterede tid til at lave to-voksenundervisning

Størstedelen af de skoler, der afkorter skoledagen ved anvendelse af de udvidede frihedsgrader, anvender på tværs af indskoling, mellemtrin og udskoling den konverterede tid til to-voksenundervisning (97-98 procent), jf. figur 27.

Særligt for indskolingen anvendes den konverterede tid derudover på yderligere pædagog- og lærerressourcer til bevægelsesaktiviteter (22 procent), mens det på mellemtrinnet særligt er turboforløb (17 procent), som timerne konverteres til.

I udskolingen anvendes den konverterede tid typisk til turboforløb (25 procent), konfirmationsforberedelse (20 procent) og særlige talentforløb (17 procent). Når skolerne anvender den konverterede tid til konfirmationsforberedelse, indebærer det, at de frigivne personaleressourcer fra konverteringen fastholdes til undervisningsaktiviteter på skolen.

Figur 27 | Aktiviteter, som gennemføres på skolen som følge af den tid, der er konverteret i forbindelse med anvendelsen af de udvidede frihedsgrader (2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i de udvidede frihedsgrader. "Andre årsager" inkluderer fx "Trivsel/Inklusionsindsatser", "Elevsamtaler" og "Holddannelse". Skolerne har haft mulighed for at vælge flere svar. For indskolingen har skolerne ikke haft mulighed for at vælge "Konfirmationsforberedelse".

7.3 Skolernes anvendelse af § 16 b

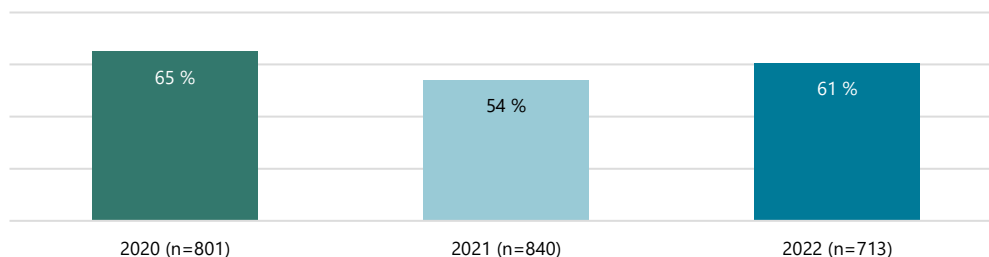
Det følgende afsnit omhandler skolernes anvendelse af folkeskolelovens § 16 b. Bestemmelsen giver kommunerne mulighed for at afkorte skoledagen på 1.-3. klassetrin med henblik på at skabe yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering ved at konvertere den understøttende undervisning til eksempelvis flere voksne i undervisningen.

Hvis der er konkret behov for det, kan § 16 b, stk. 2 anvendes på mellemtrinnet og i udskolingen for specialklasser eller specialskoler. Der er ikke fastlagt regler for, hvor meget den understøttende undervisning må reduceres ved hjælp af § 16 b, men den må ikke afskaffes helt.

7.3.1 Andelen af skoler, der bruger § 16 b til at afkorte skoledagens længde, er steget fra 2021 til 2022

Det fremgår af figur 28, at ud af de skoler, der har afkortet skoledagens længde, har 61 procent brugt folkeskolelovens § 16 b. I 2021 var det 54 procent.

Figur 28 | Andel af skoler, der har anvendt folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde, og som har angivet at have mindst én klasse på 1., 2. eller 3. klassetrin.

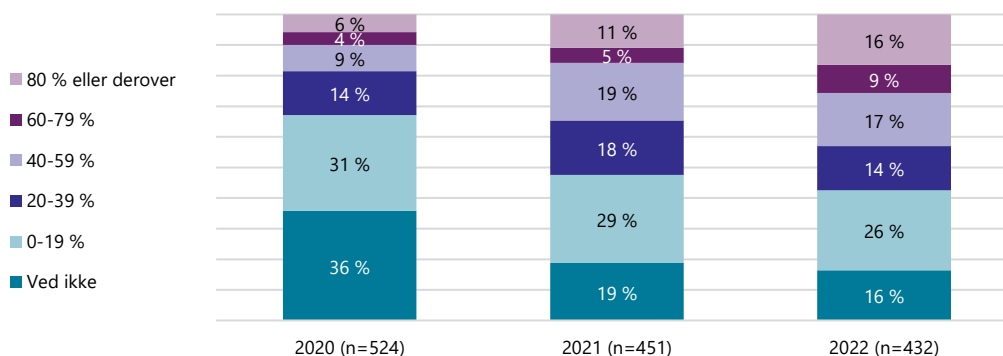
7.3.2 Skolerne afkorter i gennemsnit en større del af den understøttende undervisning i 2022 end i 2021

Figur 29 viser, hvor stor en andel af den understøttende undervisning, der i gennemsnit bliver afkortet pr. uge blandt de skoler, der anvender § 16 b. Der ses en tendens til, at skolerne i gennemsnit afkorter en større andel af den understøttende undervisning ved brug af § 16 b i 2022 sammenlignet med de to forrige år.

Eksempelvis afkortede 11 procent af skolerne i gennemsnit 80 procent eller mere af den understøttende undervisning pr. uge i 2021, mens det i 2022 gælder for 16 procent af skolerne. Det svarer til en stigning på 5 procentpoint. Samtidig er andelen af skoler, der afkorter den understøttende undervisning med 0-19 procent ved hjælp af § 16 b, faldet fra 29 procent i 2021 til 26 procent i 2022.

Andelen af skoler, der svarer, at de ikke ved, hvor meget de i gennemsnit har afkortet den understøttende undervisning, er også faldet fra 2021 (19 procent) til 2022 (16 procent).

Figur 29 | Andel af den understøttende undervisning, som afkortes vha. § 16 b (2020-2022).

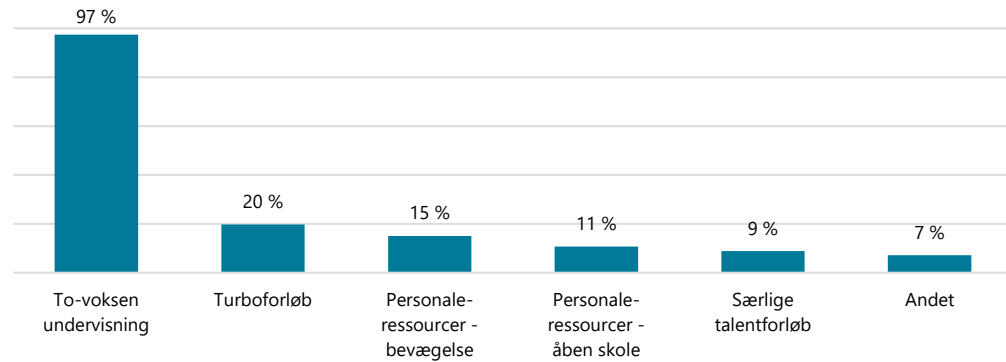

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at mindst én klasse på ét klassetrin i indskolingen har afkortet skoledagens længde ved hjælp af § 16 b.

7.3.3 Den konverterede tid fra § 16 b anvendes typisk på to-voksenundervisning

Blandt de skoler, der har brugt § 16 b til at afkorte skoledagen, angiver 97 procent, at de anvender den konverterede tid til to-voksenundervisning, jf. figur 30. Derudover angiver hver femte skole, at de bruger den konverterede tid på turboforløb.

Figur 30 | Aktiviteter, som gennemføres på skolen som følge af den tid, der er konverteret i forbindelse med anvendelsen af § 16 b (2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de 432 skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 b. "Andet" inkluderer fx "Læringssamtaler og trivselsarbejde", "Holddannelse" og "Co-teaching". Skolerne har haft mulighed for at vælge flere svar.

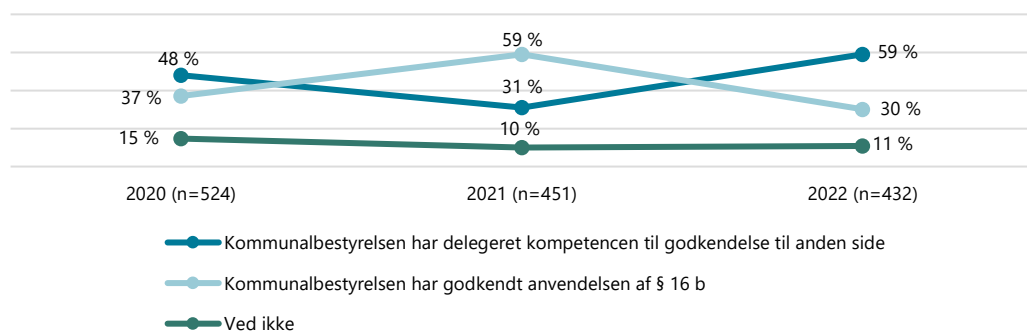
7.3.4 Kommunalbestyrelsen delegerer oftest kompetencen til godkendelse af brug af § 16 b til anden side

Det er kommunalbestyrelsen, der godkender en skoles anvendelse af § 16 b, men de har også mulighed for at delegerer kompetencen til godkendelse til anden side. Som det fremgår af figur 31, er der fra 2021 til 2022 sket en ændring i, hvem der typisk godkender anvendelsen af § 16 b.

Andelen af skoler, der angiver, at kommunalbestyrelsen selv giver godkendelsen, er faldet fra 59 procent i 2021 til 30 procent i 2022. Samtidig angiver 59 procent af skolerne i 2022, at kommunalbestyrelsen har delegeret kompetencen til godkendelse til anden side sammenlignet med 31 procent i 2021.

Kommunalbestyrelsen delegerer således oftere kompetencen til at godkende anvendelsen af § 16 b til anden side sammenlignet med tidligere år, mens det sjældnere er kommunalbestyrelsen selv, der godkender.

Figur 31 | Godkendelse af anvendelsen af § 16 b til at afkorte skoledagens længde.

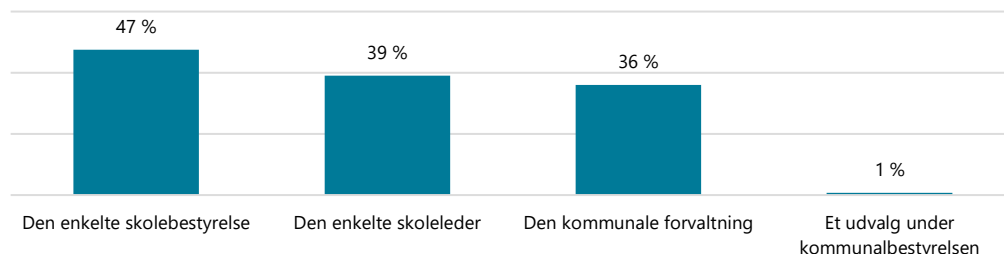
Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 b.

De skoler, der svarer, at kompetencen til godkendelse af anvendelsen af § 16 b er delegeret til anden side, er blevet bedt om at angive, hvem kompetencen mere specifikt er blevet delegeret til.

Figur 32 viser, at næsten halvdelen af skolerne (47 procent) angiver, at det er den enkelte skolebestyrelse, kompetencen er blevet delegeret til. Samme tendens gjorde sig gældende i sidste års kortlægning (49 procent, ikke vist i figur).

I 2022 er der en mindre andel af skolerne (39 procent), der angiver, at den enkelte skoleleder godkender anvendelsen af § 16 b sammenlignet med i 2021 (46 procent, ikke vist i figur). Til gengæld peger en større andel af skolerne i år (36 procent) på den kommunale forvaltning sammenlignet med forrige år (33 procent, ikke vist i figur).

Figur 32 | Til hvem kommunalbestyrelsen har givet kompetencen til at godkende anvendelsen af § 16 b (2022).

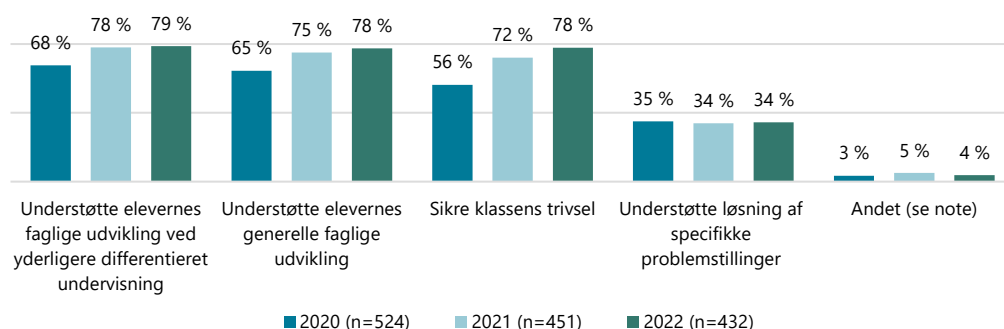
Note: Spørgsmålet er stillet til de 255 skoler, som har angivet, at de har givet kompetencen til godkendelse til anden side jf. figur 31. Skolerne har haft mulighed for at vælge flere svar.

7.3.5 Skolerne bruger typisk § 16 b til at understøtte elevernes faglige udvikling og klassens trivsel

Skolerne er også blevet bedt om at angive formålet med at anvende § 16 b til at afkorte skoledagens længde. Ifølge skolerne er formålet med at afkorte skoledagens længde ved hjælp af § 16 b fortsat at understøtte elevernes faglige udvikling ved yderligere differentieret undervisning (79 procent), at understøtte elevernes generelle faglige udvikling (78 procent), og at sikre klassens trivsel (78 procent).

Som det fremgår af figur 33, er der ikke sket væsentlige ændringer i skolernes angivne formål fra 2021 til 2022.

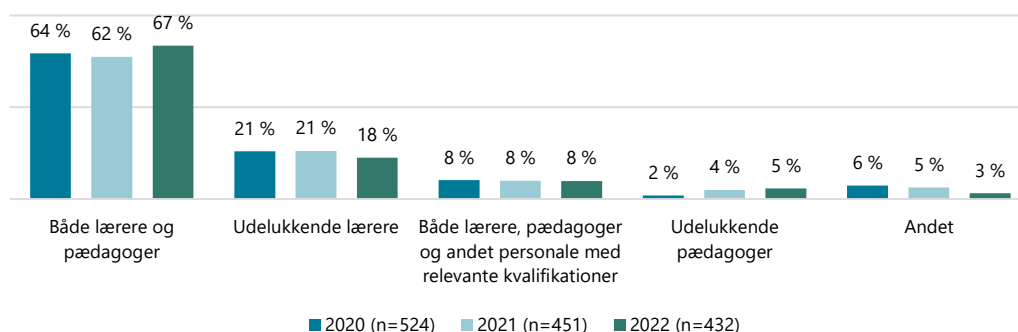
Figur 33 | Formålet med anvendelse af § 16 b til at afkorte skoledagens længde (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 b. "Andet" inkluderer fx "Undgå trætte elever" og "Hensyn til bustransport". Skolerne har haft været mulighed for at vælge flere svar.

§ 16 b kan bruges til at skabe yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering ved at konvertere den understøttende undervisning til eksempelvis flere voksne i undervisningen. I figur 34 fremgår udviklingen i hvilke personalegrupper, der hyppigst anvendes ved bemanding af flere voksne i klassen.

Figur 34 | Personalegrupper, der anvendes ved bemanning af flere voksne i klassen, når der er sket en afkortning af skoledagens længde på baggrund af § 16 b (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 b. "Andet"-kategorien dækker over følgende svarmuligheder: "Udelukkende andet personale med relevante kvalifikationer", "Både lærere og andet personale med relevante kvalifikationer", "Både pædagoger og andet personale med relevante kvalifikationer" og "Ved ikke".

Størstedelen af skolerne angiver, som i 2020 og 2021, at de anvender *både* lærere og pædagoger ved bemanning med flere voksne i klassen (67 procent). Det er en lidt større andel end i 2021, hvor 62 procent af skolerne angav det samme.

Andelen af skoler, der udelukkende anvender lærere ved bemanning af flere voksne i klassen, er faldet fra 21 procent i 2021 til 18 procent i 2022, mens andelen af skoler, der udelukkende anvender pædagoger er steget med et procentpoint i samme periode.

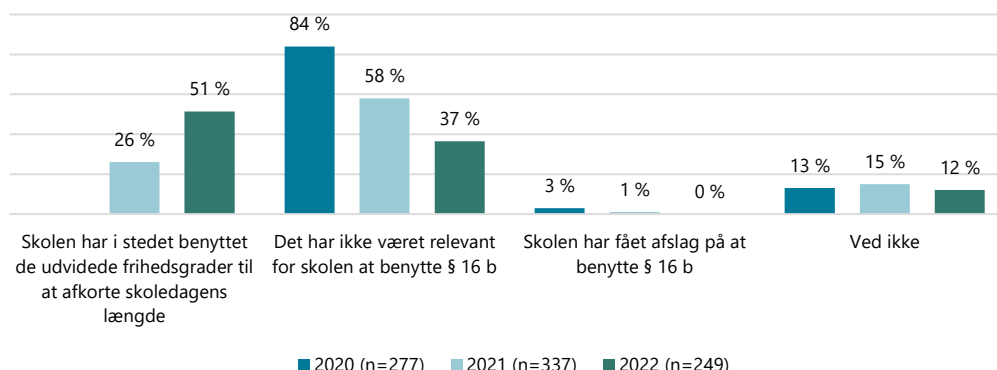
7.3.6 Den typiske årsag til, at skolerne ikke benytter § 16 b, er, at de i stedet benytter de udvidede frihedsgrader til at afkorte skoledagens længde

Afslutningsvist er de skoler, der ikke har benyttet sig af § 16 b til at afkorte skoledagens længde, blevet bedt om at angive årsagerne hertil.

Figur 35 viser, at der fra 2021 til 2022 er sket en fordobling i andelen af skoler, der angiver, at de har benyttet de udvidede frihedsgrader i stedet for § 16 b til at afkorte skoledagens længde. Der er her tale om en stigning på 25 procentpoint.

Samtidig er andelen af skoler, der angiver, at det ikke har været relevant for skolen at benytte § 16 b, faldet fra 58 procent i 2021 til 37 procent i 2022.

Figur 35 | Årsager til, at § 16 b ikke er benyttet til at afkorte skoledagens længde (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som 1) har angivet, at de har afkortet skoledagens længde, 2) har angivet, at de har klasser på 1., 2. og/eller 3. klassetrin, og 3) har angivet, at de ikke har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 b.

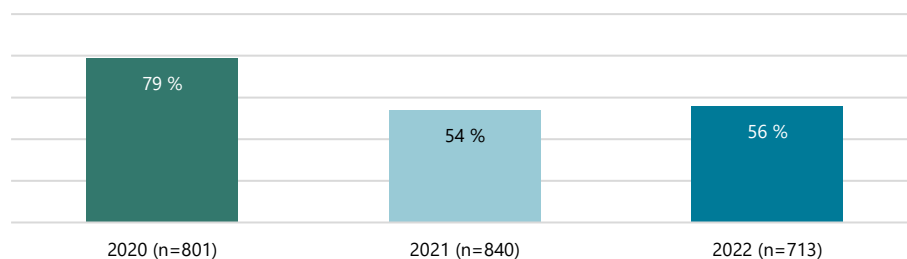
7.4 Skolernes anvendelse af § 16 d

Det følgende afsnit omhandler skolernes anvendelse af folkeskolelovens § 16 d. Bestemmelsen giver kommunerne mulighed for at afkorte skoledagen på 4.-9. klassetrin med henblik på tilrettelæggelse af andre aktiviteter, der udløser et tilsvarende personaleforbrug i undervisningen eller for at give plads til konfirmationsforberedelser. Undervisningstiden kan afkortes med op til to ugentlige undervisningstimer.

7.4.1 Over halvdelen af de skoler, der har afkortet skoledagens længde, har gjort det vha. § 16 d

Figur 36 viser, at 56 procent af de skoler, der angiver at have afkortet skoledagens længde, har benyttet folkeskolelovens § 16 d til at gøre dette i 2022. Dette er på niveau med 2021, hvor 54 procent af skolerne anvendte § 16 d.

Figur 36 | Andel af skoler, der har benyttet folkeskolelovens § 16 d til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet at have mindst én klasse på mellemtrinnet eller i udskoling, og som har angivet at have afkortet skoledagens længde for mindst én klasse.

7.4.2 En tredjedel af de skoler, der anvender § 16 d til at afkorte skoledagens længde, afkorter gennemsnitligt 61-80 timer over hele skoleåret

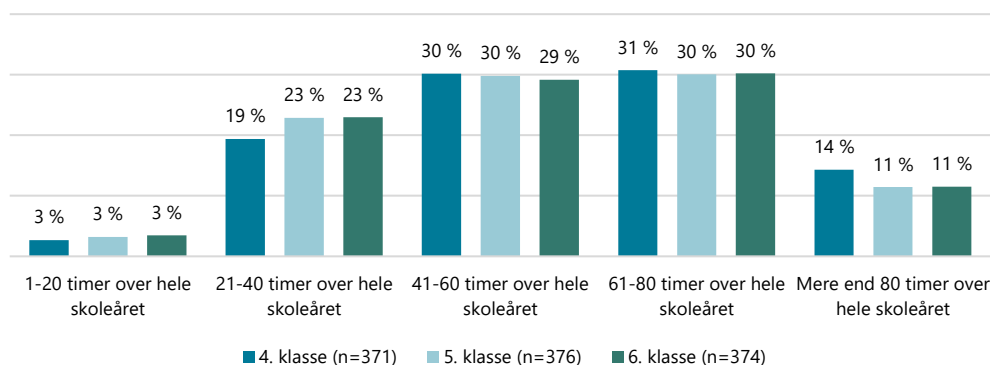
Folkeskolelovens § 16 d giver skolerne mulighed for at forkorte skoledagens længde med op til to ugentlige undervisningstimer på 4.-9. klassetrin, svarende til 80 timer over hele skoleåret, hvis skoleåret udgør 40 uger.

Figur 37 viser det gennemsnitlige antal timer, som skoler, der anvender § 16 d til at afkorte skoledagens længde, afkorter den understøttende undervisning på mellemtrinnet. Figuren viser, at skolerne afkorter omtrent en lige stor andel af den understøttende undervisning på tværs af 4.-6. klassetrin.

Blandt de skoler, der anvender § 16 d, afkorter cirka en tredjedel (30-31 procent) af skolerne den understøttende undervisning med 61-80 timer over hele skoleåret ved hjælp af § 16 d. Det svarer til mellem 1,5 og 2 undervisningstimer om ugen. Lidt under hver tredje skole (29-30 procent) angiver, at de forkorter den understøttende undervisning med 41-60 timer over hele skoleåret, hvilket svarer til mellem 1 og 1,5 undervisningstimer ugentligt.

11-14 procent af skolerne har afkortet mere end 80 af de understøttende timer over hele skoleåret ved hjælp af § 16 d. Dette skal ses i lyset af, at nogle skoler kan have et skoleår, der strækker sig over mere end 40 uger.

Figur 37 | Det gennemsnitlige antal timer, som den understøttende undervisning afkortes vha. § 16 d på mellemtrinnet i skoleåret 2022/2023.

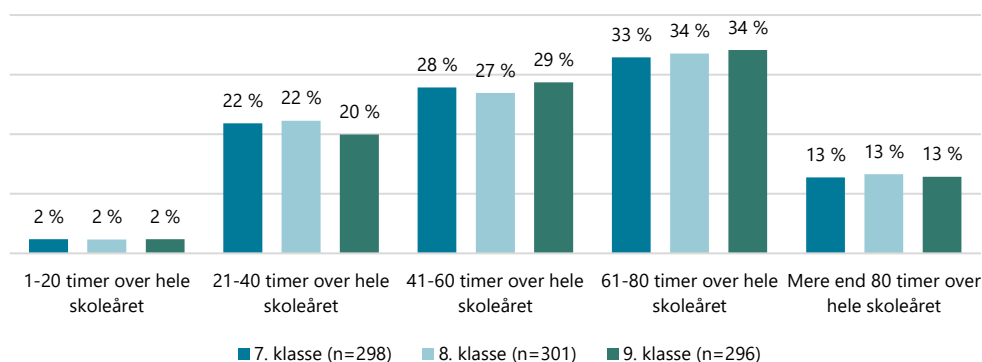

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 d.

Figur 38 viser det gennemsnitlige antal timer, som skoler, der anvender § 16 d til at afkorte skoledagens længde, afkorter den understøttende undervisning i udskoling. Der tegner sig her det samme billede som for mellemtrinnet.

Figuren viser, at skolerne afkorter omtrent en lige stor andel af den understøttende undervisning på tværs af 7., 8. og 9. klassetrin. Blandt de skoler, der anvender §16 d, afkorter den største andel af skolerne (33-34 procent) gennemsnitligt 61-80 timer i udskoling over hele skoleåret. Den mindste andel af skolerne (2 procent) afkorter gennemsnitligt 1-20 timer over hele skoleåret.

Figur 38 | Det gennemsnitlige antal timer, som den understøttende undervisning afkortes vha. § 16 d i udskoling i skoleåret 2022/2023.

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 d.

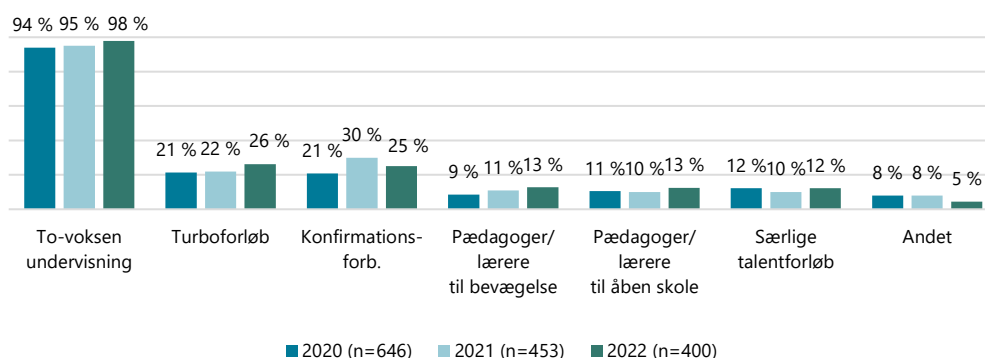
7.4.3 Skolerne konverterer typisk til to-voksenundervisning

Figur 39 viser, at størstedelen af skolerne (98 procent) i 2022 benytter den konverterede tid fra § 16 d til to-voksenundervisning. Det svarer til resultaterne fra de seneste år.

En fjerdedel af skolerne (25 procent) bruger den konverterede tid til konfirmationsforberedelse, hvilket svarer til en nedgang på 5 procentpoint sammenlignet med 2021. Når skolerne anvender den konverterede tid til konfirmationsforberedelse, indebærer det, at de frigivne personaleressourcer fra konverteringen fastholdes til undervisningsaktiviteter på skolen.

Derudover bruger 26 procent af skolerne tiden til turboforløb, hvilket er en stigning på 4 procentpoint sammenlignet med sidste år. Andelen af skoler, der bruger tid på de øvrige aktiviteter, er på niveau med tidligere år.

Figur 39 | Aktiviteter, som gennemføres på skolen som følge af den tid, der er konverteret i forbindelse med anvendelsen af § 16 d (2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at de har afkortet skoledagens længde med hjemmel i § 16 d. "Andet" inkluderer fx "Lærings-/og elevsamtaler" og "Holddannelse". Skolerne har haft mulighed for at vælge flere svar.

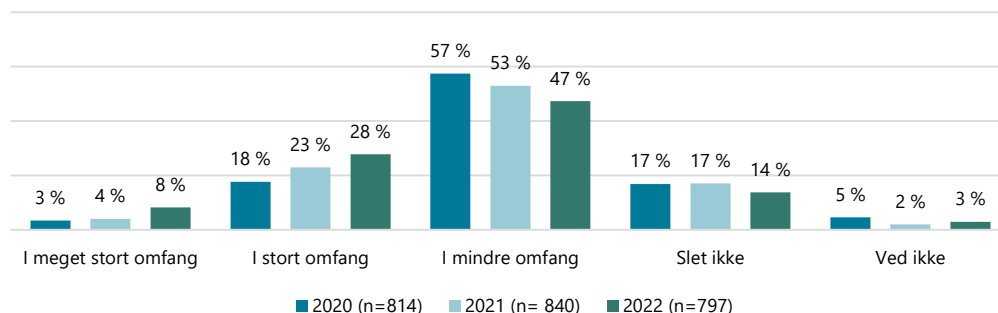
8 Skolebestyrelsens involvering i skolernes skema

Ifølge folkeskolelovens § 45, stk. 4 skal skolelederen forelægge det kommende års skemaer for skolebestyrelsen med det formål, at skolebestyrelsen kan afgive en udtalelse herom.

83 procent af skolerne angiver, at skolebestyrelsen har været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for skoleåret 2022/2023 i enten meget stort omfang, stort omfang eller mindre omfang. Det er en lidt større andel end i 2020 (78 procent) og 2021 (80 procent).

Figur 40 viser, at knap 14 procent af skolerne i 2022 angiver, at skolebestyrelsen slet ikke har været inddraget, selvom skolelederen jf. § 45, stk. 4 ellers er forpligtet til at inddrage skolebestyrelsen.

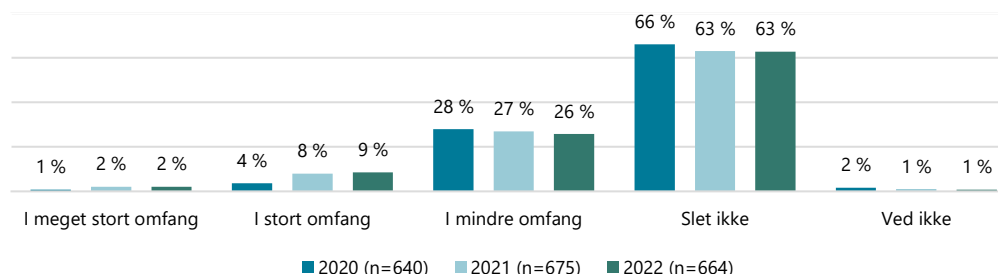
Figur 40 | Inddragelse af skolebestyrelse i udformningen af skoleskemaerne i dette skoleår (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til alle skoler.

I 2022 er der 664 skoler, der angiver, at skolebestyrelsen indgår i udformningen af skoleskemaerne (i meget stort omfang, i stort omfang eller i mindre omfang). Blandt disse skoler, svarer 63 procent, at inddragelsen af skolebestyrelsen slet ikke har givet anledning til ændringer i skemaerne, jf. figur 41. Det er det samme som i 2021.

Figur 41 | Omfanget af ændringer i skemaerne som følge af skolebestyrelsens inddragelse (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er stillet til de skoler, som har angivet, at skolebestyrelsen i meget stort omfang, i stort omfang eller i mindre omfang har været inddraget i udformningen af skoleskemaerne.

9 Prioritering af midler til kvalitetsløft af understøttende undervisning

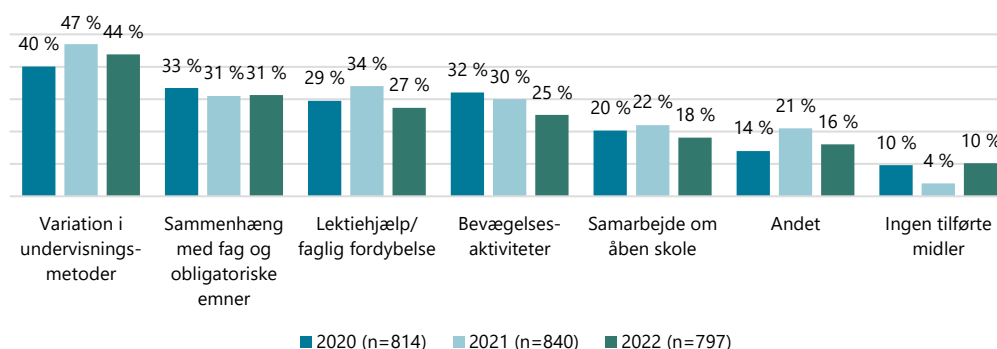
Med den politiske aftale "Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole" fra januar 2019 blev der tilført nye midler til et kvalitetsløft af den understøttende undervisning.

Figur 42 viser, at skolerne i 2022 oftest prioriterer midlerne til større variation i de anvendte undervisningsmetoder (44 procent), bedre sammenhæng mellem fagene og de obligatoriske emner (31 procent) og styrkelse af lektiehjælp og faglig fordybelse (27 procent).

Disse områder blev også prioriteret højest i 2021, men andelen af skoler, der prioriterer en styrkelse af lektiehjælp og faglig fordybelse er faldet 7 procentpoint fra 2021 til 2022.

I år svarer 10 procent af skolerne, at de ikke har fået tilført midler til kvalitetsløft af den understøttende undervisning. Dette svarer til en stigning på 6 procentpoint fra 2021, men er på samme niveau som i 2020.

Figur 42 | Prioriterede områder i forhold til de tilførte midler til kvalitetsløft af den understøttende undervisning (2020-2022).

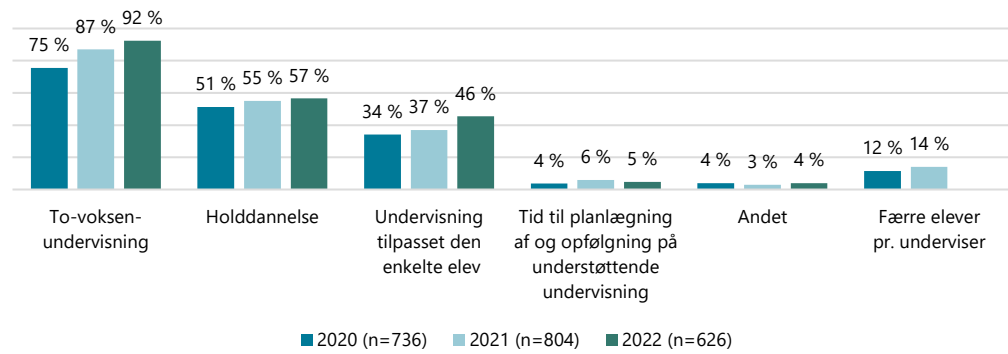
Note: Spørgsmålet er stillet til alle skoler. "Andet" inkluderer fx "Trivselsaktiviteter/indsatser", "Co-teaching" og "Inklusion".

Figur 43 viser, hvordan skolerne konkret har udmøntet de midler til kvalitetsløft af den understøttende undervisning, som de er blevet tilført.

Størstedelen af skolerne (92 procent) bruger midlerne til to-voksenundervisning, hvilket er en stigning på 5 procentpoint fra 2021 til 2022.

Derudover bruger skolerne typisk midlerne til holddannelse (57 procent), og til undervisning, der er tilpasset de enkelte elevers forskellige faglige udvikling (46 procent). For sidstnævnte aktivitet er der tale om en stigning på 9 procentpoint sammenlignet med i 2021.

Figur 43 | Skolernes udmøntning af midlerne til kvalitetsløft af den understøttende undervisning (2020-2022).

Note: Spørgsmålet er ikke stillet til de skoler, som har angivet, at de ikke har fået tilført midler til kvalitetsløft, eller til de skoler, som har svaret "Ved ikke" på spørgsmålet om, hvilke områder midlerne til kvalitetsløft prioriteres til. Svarkategorien "Færre elever pr. underviser" indgik ikke i undersøgelsen for 2022. "Andet" inkluderer fx "Elevsamtaler" og "Co-teaching".

10 Metode og repræsentativitet

10.1 Dataindsamling og datagrundlag

Undersøgelsens population omfatter alle danske folkeskoler med undervisning på mindst ét klassetrin mellem 1. og 9. klassetrin, hvilket svarer til 1.184 skoler og skoleafdelinger. I 2020-2022 er data indsamlet fra hver enkelt skoleafdeling. En skoleafdeling er en institution underlagt en juridisk enhed (en hovedskole) med mindst én anden afdeling.

Oplysningerne om, hvornår skoledagen slutter for de enkelte klasser, er indsamlet i perioden 29. august -23. september 2022 med udgangspunkt i klasseskemaer for uge 35. Data er indsamlet via et spørgeskema opsat i SurveyXact, som alle skoler blev inviteret til at deltage i via en e-mail til skolens hovedpostkasse. Spørgeskemaerne er besvaret af en repræsentant fra skolens ledelse, en administrativ medarbejder eller andre, der har overblik over skolens undervisningstid.

Datagrundlaget består af gennemførte besvarelser fra 797 skoler, hvilket svarer til 67 procent af populationen.

Dataindsamlingen er i 2022 gennemført af Styrelsen for It og Læring. Rapporten er udarbejdet i samarbejde mellem Styrelsen for It og Læring og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

10.2 Beskrivelse af skolerne og deres repræsentativitet

Der indgår 797 skoler fra 96 af landets 98 kommuner i årets undersøgelse. Tabel 4 viser, hvordan de deltagende skoler fordeler sig på de fem regioner. Som det fremgår tabellen, afspejler fordelingen i de deltagende skoler i meget høj grad skolernes faktiske fordeling i landet.

Tabel 4 | Folkeskoler opdelt på region.

Region	Deltagende skoler (antal skoler)	Deltagende skoler (procent)	Population (antal skoler)	Population (procent)	Difference (procentpoint)
Hovedstaden	169	21 %	253	21 %	0 %
Midtjylland	218	27 %	304	26 %	2 %
Nordjylland	97	12 %	147	12 %	0 %
Sjælland	127	16 %	191	16 %	0 %
Syddanmark	186	23 %	289	24 %	-1 %
Total	797	100 %	1184	100 %	

Kilde: Populationen af skoler er baseret på Styrelsen for It og Lærings Institutionsregister fra august 2022.

Note: Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Tabel 5 viser størrelsen på de deltagende skoler, opgjort på antal klasser på hele skolen. Der er en tendens til, at relativt mindre skoler er en smule overrepræsenteret, mens de relativt større skoler er en smule underrepræsenteret.

Tabel 5 | Folkeskoler opdelt på skolestørrelse.

Antal klasser	Deltagende skoler (antal skoler)	Deltagende skoler (procent)	Population (antal skoler)	Population (procent)	Difference (procentpoint)
1-9 klasser	199	25 %	260	22 %	3 %
10-19 klasser	276	35 %	291	25 %	10 %
20-29 klasser	235	29 %	379	32 %	-3 %
≥ 30 klasser	87	11 %	207	17 %	-7 %
Ukendt			47	4 %	
Total	797	100 %	1184	100 %	

Kilde: Inddelingen af populationsskoler i skolestørrelse er baseret på klassetal hentet fra Danmarks Statistiks Elevregister 2021. Opgørelsen af klassetal og dermed inddelingen af skolestørrelse er behæftet med en vis usikkerhed.

Note: Bemærk, at det ikke har været muligt at fordele 47 af skolerne i populationen på skolestørrelse, da det ikke har været muligt at tælle klassetallet på disse skoler. Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Kortlægningen blev i 2020 gennemført i uge 43 som følge af Covid-19. I de øvrige år er kortlægningen gennemført i uge 35. Grundet den tidsmæssige forskel og skolernes fortsatte håndtering af Covid-19, skal det bemærkes, at sammenligninger over tid er behæftet med usikkerheder. Det gælder særligt de steder, hvor spørgsmålene handler om skolens skemaplanlægning i den pågældende uge.

Som det dog fremgår af tabel 6 nedenfor, har de fleste skoler det samme skema hele året, og kun en mindre andel får nyt skema oftere end hvert halve år. Dette indikerer, at kortlægningens resultater formentlig ikke vil ændre sig afgørende, alt efter hvornår på skoleåret undersøgelsen gennemføres.

Tabel 6 | Hyppighed af skemaskift.

Hyppighed for nye skemaer	2020 (n=814)	2021 (n=840)	2022 (n=797)
Klasserne har det samme skema hele skoleåret	62 %	64 %	65 %
Klasserne får nyt skema hvert halve år	22 %	20 %	17 %
Klasserne får nyt skema tre-fire gange om året	6 %	7 %	7 %
Klasserne får nyt skema hver måned	1 %	0 %	1 %
Klasserne får nyt skema hver uge / de følger ét skema i lige uger og et andet skema i ulige uger	1 %	2 %	1 %
Andet	7 %	8 %	9 %
Total	100 %	100 %	100 %

Note: Decimaltal er afrundet til nærmeste hele tal.

Som noget nyt er skolerne i år blevet spurgt til, i hvilken grad skoleskemaerne for uge 35 afspejler en typisk uge for klasserne i henholdsvis indskoling, på mellemtrinnet og i udskoling.

Her svarer cirka 99 procent af skolerne, at skemaet for uge 35 på tværs af alle klassetrin i enten meget stor grad eller i stor grad afspejler en typisk uge. 1 procent af skolerne svarer, at skoleskemaet for uge 35 i mindre grad afspejler en typisk skoleuge, mens ingen skoler svarer, at skemaet 'slet ikke' afspejler en typisk uge.

De sjældne skemaskift, jf. tabel 6, sammenholdt med skolernes tilkendegivelse af, at skemaerne i uge 35 i stor grad afspejler en typisk uge for skolens klasser, styrker således undersøgelsens datavaliditet.

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET